

**SUOMEN AKATEMIAN
TILINPÄÄTÖS
VUODELTA 2007**

Sisällys

1. Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus	1
1.2 Vaikuttavuus	4
1.2.1 Tutkimusedellytysten ja -ympäristöjen yleinen kehittäminen	5
1.2.2 Tutkijanuraan liittyvät toimet	12
1.2.3 Tiedepoliittinen asiantuntemus	15
1.2.4 Tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutus	19
1.2.5 Yhteenveto	22
1.3 Toiminnallinen tehokkuus	24
1.3.1 Toiminnan taloudellisuus	26
1.3.2 Toiminnan tuottavuus	27
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	28
1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma	28
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta	30
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	30
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	30
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen hallintovirastossa	32
1.5.1 Akatemian hallintoviraston henkilöstö	32
1.5.2 Työhyvinvointi	36
1.5.3 Koulutus ja kehittäminen	40
1.6 Tilinpäätösanalyysi	42
1.6.1 Rahoituksen rakenne	42
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	43
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	44
1.6.4 Tase	44
1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	46
1.8 Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen vaikuttavuus	47
1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	48

2. Talousarvion toteutumalaskelma	49
-----------------------------------	----

3. Tuotto- ja kululaskelma	51
----------------------------	----

4. Tase	52
---------	----

5. Liitetiedot	54
----------------	----

6. Allekirjoitukset	60
---------------------	----

LIITE Opetusministeriön ja Suomen Akatemian välisen tulossopimuksen liite päivitettyinä siten, että se sisältää toteutumätiedot vuosilta 2005–2007 ja tavoitteet vuodelle 2008

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Akatemian toiminta-ajatus ja tehtävä

Akatemian tehtävänä on edistää korkeatasoista tutkimusta tieteelliseen laatuun perustuvalla pitkäjänteisellä määräaikaisella rahoituksella, luotettavalla arvioinnilla, tiedepoliittisella asiantuntemuksella sekä monipuolisella ja globaalilla yhteistyöllä. Akatemia edistää tutkimuksen uusiutumiskykyä, luo edellytyksiä tutkimuksen monimuotoisuudelle sekä edistää tutkimustulosten hyödyntämistä hyvinvoinnin, kulttuurin, talouden ja ympäristön parhaaksi. Akatemian toiminnan tavoitteena on parantaa suomalaisen tutkimuksen laatua, kansainvälistä tunnettua sekä vahvistaa tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja arvostusta.

Haasteet muuttuvassa toimintaympäristössä

Talouden globalisoituminen, ympäristön tilan ja ilmaston muutos, energiakysymykset, vesien puhtaus, väestörakenteen muutokset sekä kulttuurien vuorovaikutus ovat monin tavoin ihmisten hyvinvointiin ja koko ihmiskunnan tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä, joiden hallitsemisessa koulutuksella, tieteellä ja sen sovelluksilla on kasvava merkitys.

Euroopan unionin tutkimuspolitiikka sai toimintakertomusvuoden aikana uutta painoarvoa Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) käynnistymisen ja Euroopan teknologia- ja innovaatioinstituutin perustamisen myötä. Tieteellisen tutkimuksen kansainvälistä toimintaympäristöä on muuttanut myös lisääntyvä yhteistyö erityisesti kehittyvien, runsaasti tutkimuspotentiaalia omaavien maiden kuten Intian, Kiinan, Brasilian ja Chilen kanssa.

Tiede- ja tutkimuspoliittista suuntaa Akatemian strategian ja tulossopimusten toimeenpanolle muodostaa valtioneuvoston vuonna 2005 tekemä periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä. Tieteen kannalta tärkeitä linjauksia tuleville vuosille sisältyy myös maan hallituksen ohjelmaan, hallituksen tekemään kehyspäätökseen vuosille 2007 - 2011 sekä eduskunnan hyväksymään valtion talousarvioon. Valtioneuvosto teki vuoden 2007 joulukuussa periaatepäätöksen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaksi vuosille 2007 - 2012. Edellä mainitut asiakirjat yhdessä hallituksen strategia-asiakirjan sekä Akatemian ja opetusministeriön välisen tulossopimuksen kanssa muodostavat ohjaavan perustan Akatemian toiminnalle.

Suomen Akatemia luo aktiivisesti edellytyksiä vastata muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Samalla kun monialaisen tutkimustiedon ja siihen perustuvan ymmärryksen tarve lisääntyvät, Akatemian rooli korostuu ja tehtäväkentän vaativuus kasvaa. Vuosi 2007 osoitti monin tavoin, miten tieteelliselle tutkimukselle asetettiin entistäkin mittavampia odotuksia ihmisten hyvinvoinnin ja koko ihmiskunnan tulevaisuuden kannalta.

Strategian toimeenpano käynnistyi vuonna 2007

Suomen Akatemian tavoitteet on määritelty vuonna 2006 hyväksytyssä Suomen Akatemian strategiassa. Strategian toimeenpanoa jatkettiin määrätietoisesti vuoden 2007 aikana ja strategiset päämäärät konkretisoitiin hankesalkuksi, joka sisältää strategian toimeenpanon kannalta keskeiset kehittämiskohteet. Hankekokonaisuudet muodostavat Akatemian toimikunnille ja hallintovirastolle yhteisen, omaehtoista kehittämistä ohjaavan viitekehysten. Hankekokonaisuudet kohdistuvat kehittämisen painopistealueille, joita ovat vaikuttavuuden osoittaminen, kansainvälistymisen tehostaminen, strategiset kumppanuudet, rahoitusinstrumenttien uudistaminen, Akatemian hallintoviraston

toimintojen kehittäminen sekä Akatemian tutkimusinfrastruktuuripoliittinen linja. Akatemia osallistui vuonna 2007 OPM:n infrastruktuurityöryhmän työskentelyyn, ja Akatemian toimikuntien kanssa käytiin keskusteluja tutkimusinfrastruktuureista, erityisesti ESFRI -tiekartalla olevista asioista.

Käytettävissä olevat resurssit

Rahoituksellisesti vuosi 2007 oli Akatemialle hyvä. Käytettävissä oleva rahoitus kasvoi reaalisesti 10 %. Lisärahoitus käytettiin tutkimusedellytysten ja tutkimusympäristöjen kehittämiseen rahoittamalla huippuyksikköohjelmaa 2008 – 2013 ja metsäklusterin strategisen huippuosaamisen keskittymää sekä tukemalla tutkimuksen uusiutumista ja uusia avauksia. Tutkimuksen kansainvälistymistä vahvistettiin rahoittamalla tutkimushankkeita EU:ssa tapahtuvan yhteistyön lisäksi keskeisten yhteistyömaiden, Intian, Kiinan, Japanin, Venäjän ja Chilen kanssa. Tutkijanuraa edistettiin lisäämällä tutkijatohtorin projekteja.

Keskeiset toiminnan tulokset

Suomen Akatemia on huolehtinut tutkimusrahoituksellaan osaltaan siitä, että suomalainen tieteellinen tutkimus on kansainvälisesti korkeatasoista, monimuotoista ja uusiutumiskykyistä. Vuonna 2007 Suomen Akatemia vahvisti osaltaan suomalaisen tutkimuksen kansainvälistä kilpailukykyä rahoittamalla korkeatasoista tutkimusta sekä tukemalla erityisesti sellaisia tutkimusaloja, joiden odotetaan lisäpanostuksella yltävän kansainvälisiin läpimurtoihin. Akatemia teki tutkimusrahoituspäätöksiä 264 miljoonan euron arvosta.

Suomen Akatemian tavoitteena on olla kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu tutkimusrahoituksen ja tiedepolitiikan asiantuntijaorganisaatio. Kansainvälistä rahoitusyhteistyötä on tehostettu erityisesti nousevien tiedemaiden tutkimusrahoittajien kanssa, jotta suomalaisten tutkijoiden yhteistyö näiden maiden tutkijoiden kanssa lisääntyisi. Vuonna 2007 Akatemialla oli neljä tutkimusohjelmaa, joissa oli mukana ulkomaisia rahoittajia (Kanada, Kiina ja Venäjä). Suomen Akatemia osallistui viiden pohjoismaisen huippuyksikköohjelman rahoittamiseen. Vuonna 2006 Akatemian valitsemat 16 FiDiPro -professoria aloittivat työskentelynsä, ja vuonna 2007 käynnistettiin toinen hakukierros. Toimintakertomusvuonna Akatemia oli myös aktiivinen ja aloitteellinen toimija muun muassa ERA-NET -verkostojen vastuutahona ja osallistujana, ollen 14 hankkeessa partnerina ja kahdessa hankkeessa (BONUS ja NORFACE) koordinaattorina.

BONUS (Bonus for the Baltic Sea Science - Network of Funding Agencies) -ERA-NET jatkoi Itämeren maiden yhteisen tutkimusohjelman valmistelua toteutettavaksi EU:n perustamissopimuksen artiklan 169 mukaisesti. Ensimmäisen yhteisen tutkimusohjelman haku oli syksyllä 2007 ja se toteutettiin ns. ERA-NET Plus -rahoituksella, jossa rahoittajina ovat Itämeren maat ja EU komissio. Ohjelmaa koordinoi tätä varten perustettu eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä, BONUS EEIG, jolle BONUS ERA-NET -hankkeen koordinaatio siirtyi Akatemiasta vuoden 2007 joulukuun puolivälissä.

Suomen Akatemia on tutkijanuraan liittyvillä toimillaan osaltaan pyrkinyt vaikuttamaan siihen, että Suomessa on riittävä ja kansainvälisesti korkeatasoinen tutkijakunta. Vuonna 2007 Akatemialla oli 260 akatemiattutkijan ja 40 akatemiaprofessorin määräaikaista virkaa. Kilpailu Akatemian tutkijanviroista pysyi aikaisempien vuosien tavoin kovana. Vain noin joka kymmenes hakija sai viran.

Suomen Akatemian tavoitteena on osaltaan vaikuttaa siihen, että tutkimusta hyödynnetään laajasti hyvinvoinnin, kulttuurin, talouden ja ympäristön parhaaksi. Vuonna 2007 Akatemia käynnisti yhteistyössä Tekesin kanssa hankkeen, jonka tavoitteena on muodostaa yhteinen kokonaiskehikko

tieteen, teknologian ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuudesta sekä määrittellä vaikuttavuutta kuvaavia tärkeimpiä indikaattoreita. Tämän pohjalta laaditaan käsitteistö ja indikaattorit kuvaamaan tutkimuksen, tiedon ja osaamisen vaikuttavuutta.

Suomen Akatemia on jatkanut aktiivista työyhteisön kehittämistä tavoitteenaan Akatemian hallintoviraston henkilöstön hyvä työkyky ja -hyvinvointi. Vuonna 2007 toteutetun työhyvinvointikyselyn pohjalta kiinnitettiin erityistä huomiota työhyvinvoinnin kehittämiseen sekä muutostilanteissa jakamiseen. Henkilöstön osaamiseen panostettiin aikaisempia vuosia enemmän.

Akatemian toiminta ja kehittämishankkeet vuonna 2007 antavat perustaa vastata edessä oleviin toiminnallisiin ja vaikuttavuustavoitteisiin. Tuottavuusohjelman mukainen henkilöstövoimavarojen vähentäminen uhkaa toteutuessaan kuitenkin vaikeuttaa esimerkiksi kansainvälistymistavoitteiden saavuttamista. Kokonaisuutena tulevaisuus näyttää Akatemian ja suomalaisen tieteen kannalta lupaavalta ja kannustavalta kehyspäättöksen mukaisen vuotuisen 5 - 9 prosentin kasvun ansiosta. Tuloksia saavutetaan määrätietoisella ja laadukkaalla työllä. Suomen Akatemian rooli ja merkitys korkeatasoisen tieteellisen tutkimuksen edistäjänä tulee korostumaan entisestään.

1.2. Vaikuttavuus

Arvioinnin ja ennakkoinnin merkitys kasvaa kaikkien kehittyneiden maiden tiede - ja teknologiapolitiikassa. OECD-maissa yleisesti omaksutut tietoperustaiset strategiat ja niiden myötä kasvava tieteen sekä tutkimus - ja kehitystyön rahoitus korostavat vaikuttavuusarvioinnin merkitystä.

Suomen Akatemian keskeinen tehtävä on tutkimuksen tieteellisen laadun nostaminen. Akatemian vuonna 2006 hyväksytyssä strategiassa korostetaan tutkimuksen vaikuttavuutta.

Vuonna 2007 Akatemia käynnisti hankkeen, joka arvioi Suomen tieteen tilaa, tasoa ja vaikuttavuutta. Hankkeen tulokset julkaistaan suomen- ja englanninkielisinä kirjoina vuonna 2009. Edellinen vastaava arviointi- ja kehittämisohjelma valmistui vuonna 2006. Ohjelman tulokset on julkaistu 14 julkaisun kokonaisuutena (www.aka.fi/ julkaisut).

Akatemia jatkaa Suomen tieteen tason kansainvälistä vertailua bibliometrisin menetelmin myös yhteispohjoismaisen NORIA-NET- verkoston puitteissa. Suomen tieteen kansainvälistymistä arvioidaan ja ennakoitaan sen tulevaisuuden muotoja.

Tutkimusjärjestelmän tarkastelussa keskitytään erityisesti yliopistojen tutkimusedellytysten analyysiin. Yliopistot ovat Akatemian keskeisiä strategisia kumppaneita. Akatemian tieteelliset toimikunnat arvioivat oman toimialansa näkökulmasta Suomen tieteen vahvuudet ja heikkoudet. Samassa arvioidaan myös tieteellisten infrastruktuurien tilaa sekä niiden kehittämistarpeita tieteellisen tutkimuksen vahvistamisessa.

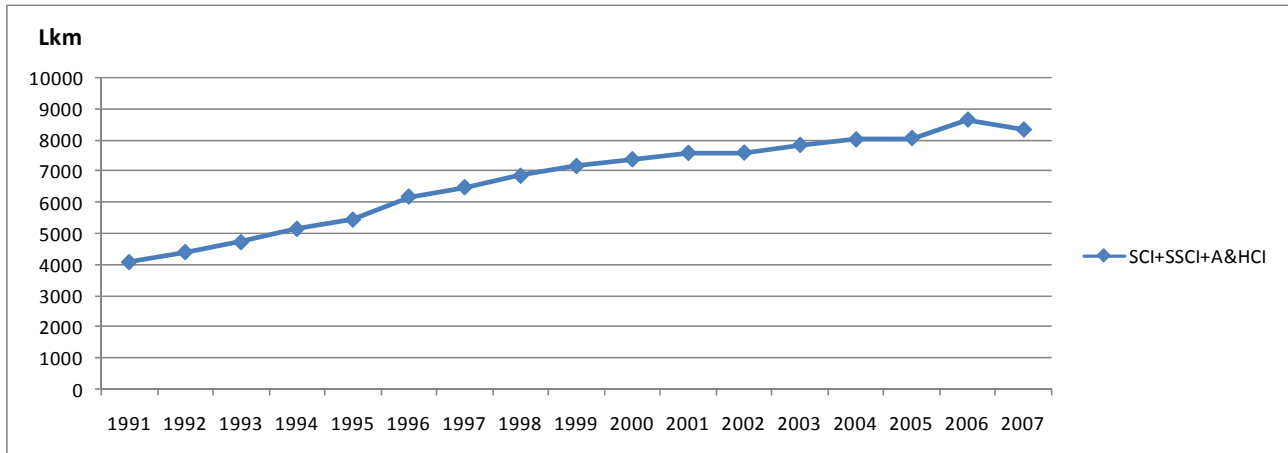
Akatemia käynnisti vuonna 2007 yhteistyössä Tekesin kanssa arviointihankkeen, jonka tavoitteena on muodostaa kokonaisnäkemys tieteen, teknologian ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuudesta sekä määrittellä vaikuttavuutta kuvaavia tärkeimpiä indikaattoreita. Tämän pohjalta laaditaan käsitteistö ja indikaattorit kuvaamaan tutkimuksen, tiedon ja osaamisen vaikuttavuutta.

Suomen Akatemian rahoittamien tutkimushankkeiden loppuraportteja on kehitetty siten, että niissä raportoidaan hankkeiden vaikuttavuus. Vuoden 2007 aikana tehtiin ensimmäiset yhteenvedot loppuneiden tutkimushankkeiden vaikuttavuudesta näiden raporttien pohjalta. Tätä vaikuttavuuden analyysiä päätettiin kehittää osana strategista hankesalkkua.

1.2.1 Tutkimusedellytysten ja -ympäristöjen yleinen kehittäminen

Tavoite 1. Suomen Akatemia huolehtii tutkimusrahoituksellaan osaltaan siitä, että suomalainen tieteellinen tutkimus on korkeatasoista, monimuotoista ja uusiutumiskykyistä myös kansainvälisessä vertailussa.

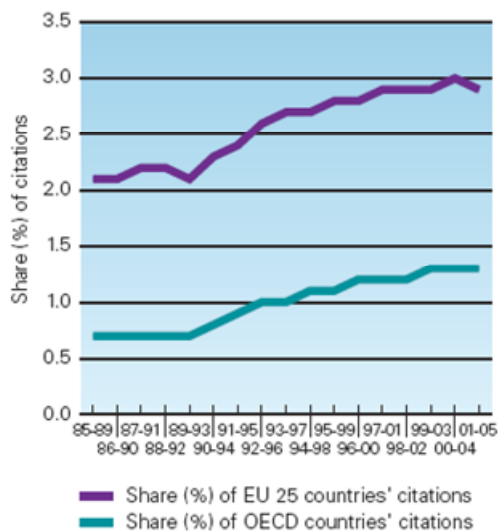
Tutkimuksen korkeatasoisuus

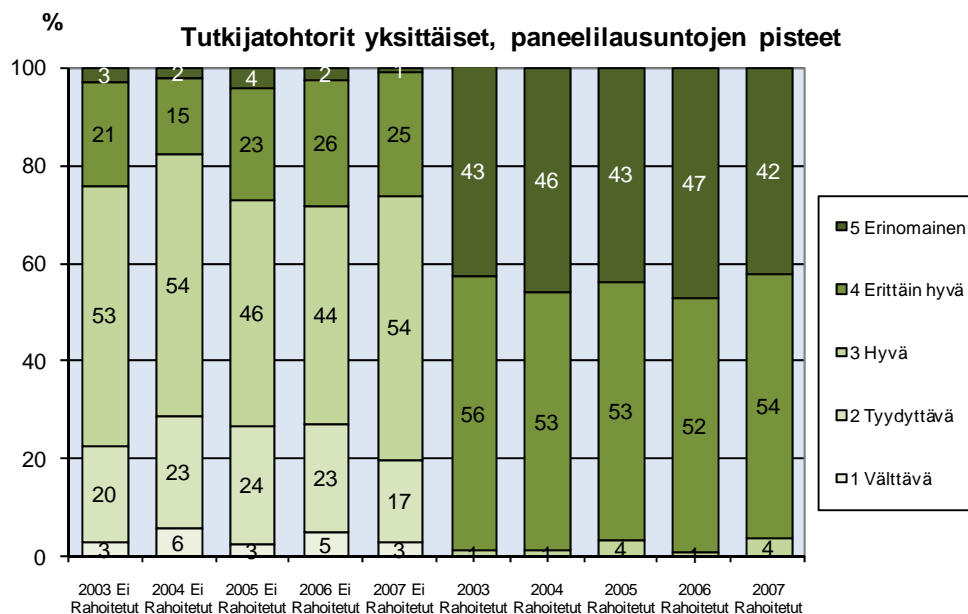
*Lähde: Thomson Scientific, Web of science -tietokannat 1.2.2008: SCI (Science Citation Index Expanded), SSCI (Social Sciences Citation Index), A & HCI (Arts and Humanities Citation Index). Tietokannoissa on luonnontieteiden, lääketieteen ja teknisten alojen lisäksi artikkeleita myös yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden aloilta.

Kuvio 1.1 Suomalaisten tutkijoiden kansainvälisten julkaisujen lukumäärä vuosina 1991-2007*

Suomalaisten tutkijoiden kansainvälisten julkaisujen lukumäärä on tasaisesti kasvanut vuodesta 1991 lähtien. Vuotta 2007 koskeva tilastotieto on alustava.

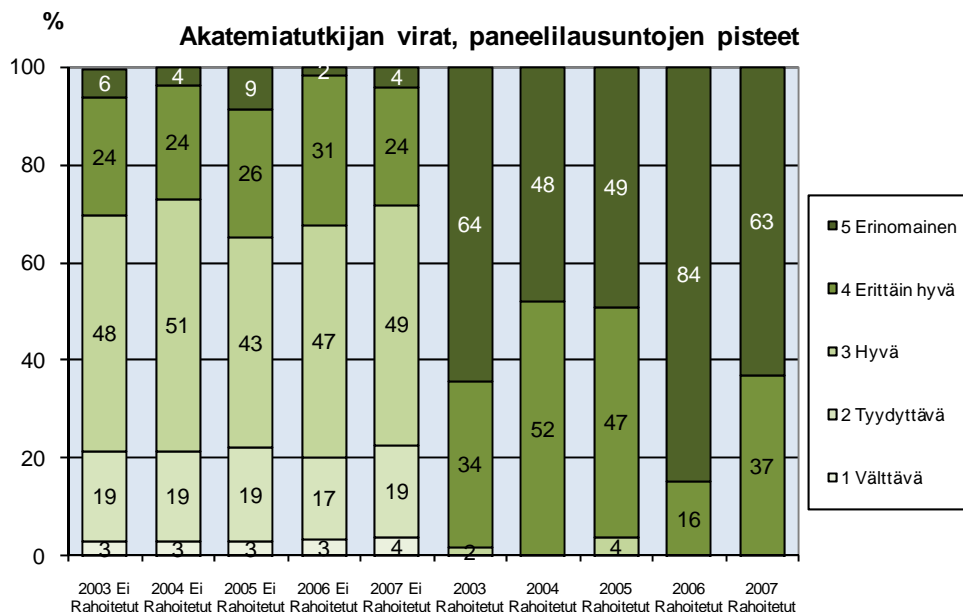

Kuvio 1.2 Suomen osuus EU 25 -maiden ja OECD-maiden viittauksista vuosina 1985 - 2005

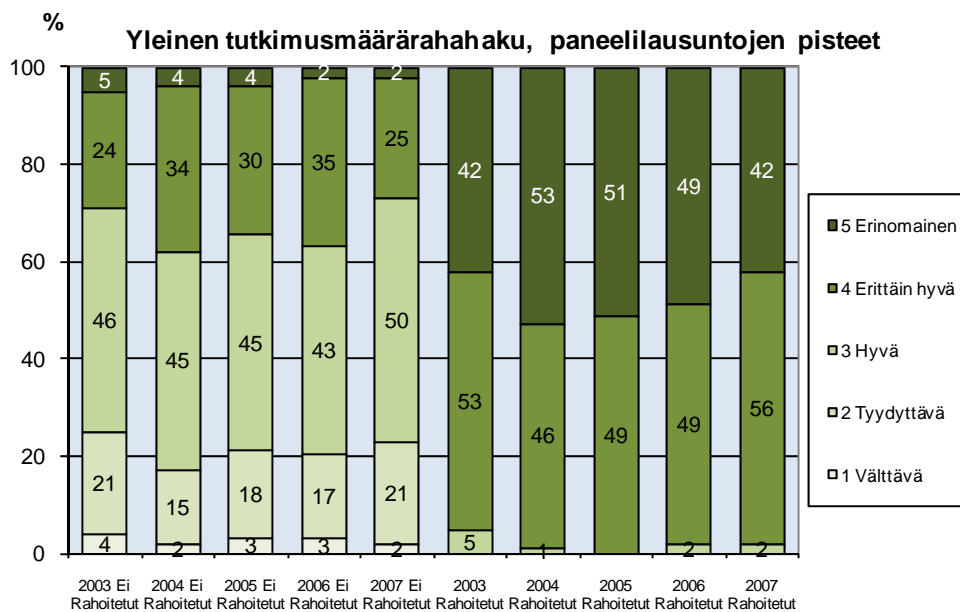
Kuvio 1.3 Tutkijatohtorin projektin hakemusten (rahoitetut ja ei-rahoitetut) arvosanjakaumat vuosina 2003 - 2007

Vuonna 2007 tutkijatohtorihaussa (tutkijatohtorin projekti) rahoitetuiksi tulivat edellisvuosien tapaan lähinnä vain erinomaisiksi ja erittäin hyväksi arvioidut hakemukset.

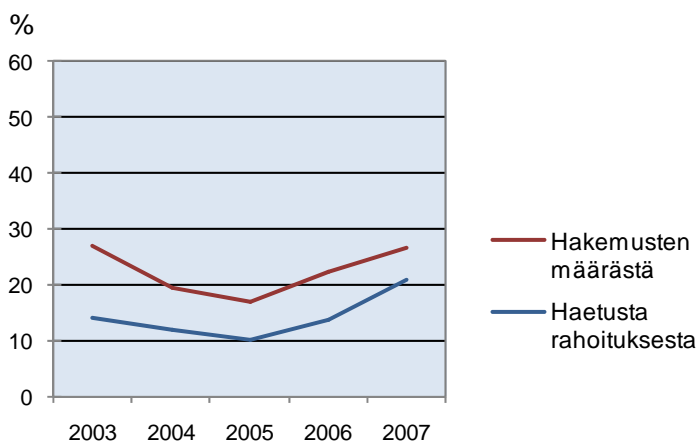
Kuvio 1.4 Akatemiatutkijan viran hakemusten (rahoitetut ja ei-rahoitetut) arvosanjakaumat vuosina 2003 - 2007

Toimintakertomusvuonna akatemiatutkijan viran haussa 63 % rahoituksen saaneista hakemuksista oli arvioitu erinomaisiksi ja 37 % erittäin hyväksi. Hakijoiden ja tutkimuksen korkeaa tasoa osoittaa rahoittamatta jääneiden hakemusten joukossa olevien, erinomaisiksi ja erittäin hyväksi arvioitujen hakemusten suuri osuus (28 %).

Kuvio 1.5 Yleisen tutkimusmäärärahan hakemusten (rahoitetut ja ei-rahoitetut) arvosanjakaumat vuosina 2003 - 2007

Yleisessä tutkimusmääräraha-haussa pääasiassa vain erinomaisiksi ja erittäin hyväksi arvioitujen hakemukset saivat rahoitusta vuonna 2007. Hakijoiden ja tutkimuksen korkeaa tasoa osoittaa rahoittamatta jääneiden hakemusten joukossa olevien, erinomaisiksi ja erittäin hyväksi arvioitujen hakemusten suuri osuus (27 %).

Kuvio 1.6 Myöntöjen osuus hakemusten määrästä sekä haetusta rahoituksesta yleisessä tutkimusmääräraha-haussa vuosina 2003 - 2007 (%)

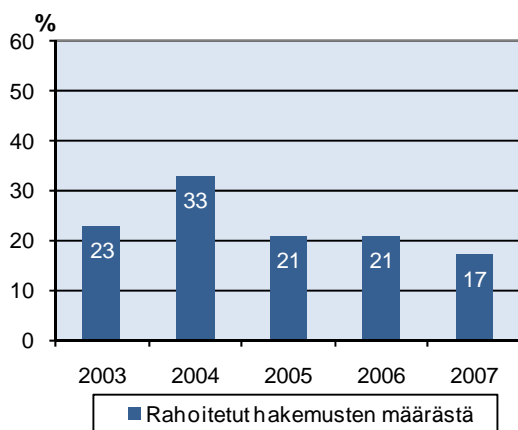
Tutkijalähtöisiin tutkimushankkeisiin osoitettiin aikaisempaa enemmän rahaa. Tutkimusmääräraha-hakijoista 27 % sai myönteisen päätöksen, haetusta rahoituksesta voitiin myöntää 21 %.

Vuonna 2007 solmittiin sopimukset neljänteen kansalliseen tutkimuksen huippuyksikköohjelmaan (2008 - 2013) valittujen 18 yksikön tehtävistä ja rahoituksista. Akatemia rahoittaa huippuyksiköitä ensimmäisellä kolmivuotiskaudella (2008 - 2010) 26,0 miljoonalla eurolla (sopimus pohjainen rahoitus). Akatemian myöntämä keskimääräinen rahoitus on 1 444 000 euroa yksikköä kohden, mikä vastaa keskimäärin 19 % yksiköiden kokonaisrahoituksesta. Huippuyksikköohjelmassa 2002 - 2007

Akatemian rahoitusosuus yksiköiden kokonaisrahoituksesta vaihteli 11 - 24 % välillä, vuosien 2006 - 2011 ohjelmassa 11 - 25 % välillä ja vuosien 2008 -2013 ohjelmassa, josta päätökset tehtiin vuonna 2007, 10 - 44 % välillä.

Tutkimuksen huippuyksikköohjelmissa työskenteleville tutkijoille on sopimus pohjaisen rahoituksen lisäksi myönnetty muuta Akatemian rahoitusta noin 12,5 miljoonaa euroa vuonna 2007.

Toimintakertomusvuonna tutkimuksen huippuyksikköohjelmassa rahoitettiin 39 huippuyksikköä: 16 yksikköä vuosien 2002 – 2007 ohjelmassa ja 23 yksikköä vuosien 2006 – 2011 ohjelmassa. Vuoden 2007 aikana valmisteltiin huippuyksikköohjelmien 2000 – 2005 ja 2002 – 2007 loppuarviointia.

Kuvio 1.7 Myöntöjen osuus aihakemusten lukumäärästä Akatemian tutkimusohjelmien haussa vuosina 2003 - 2007 (%)*

Vuonna 2007 käynnistettiin kaksi tutkimusohjelmaa (v. 2006: 5; 2005: 3; 2004: 1; 2003: 7; 2002: 4), Kestävä Energia (SusEn) sekä Työn ja hyvinvoinnin tulevaisuus (WORK). Tutkimusohjelmissa aihakemusten määristä laskettuna voitiin rahoittaa toimintakertomusvuonna 17 %.

Tutkimuksen monimuotoisuus

Tutkimusala	2003	%	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%
Filosofia	3 062,4	1,7	3 402,5	1,6	3 950,8	1,8	3 044,8	1,4	3 973,6	1,8
Kielitieteet	3 075,9	1,7	3 584,8	1,7	5 210,9	2,4	5 078,4	2,3	3 715,9	1,7
Taiteiden tutkimus	3 905,7	2,1	4 401,3	2,1	1 880,6	0,9	2 748,1	1,3	4 917,7	2,3
Teologia	1 768,6	1,0	2 030,5	1,0	1 602,7	0,7	1 909,4	0,9	2 429,1	1,1
Historia ja arkeologia	5 080,4	2,8	4 448,1	2,1	4 316,6	2,0	7 630,1	3,5	7 126,5	3,3
Kulttuurien tutkimus	3 629,5	2,0	1 975,6	1,0	2 647,1	1,2	4 787,6	2,2	1 701,3	0,8
Kansantaloustiede	2 623,8	1,4	1 612,9	0,8	2 018,6	0,9	2 937,5	1,3	3 053,1	1,4
Liiketaloustiede, talousmaantiede ja tuotantotalous	4 008,1	2,2	2 426,7	1,2	5 373,9	2,5	5 509,1	2,5	5 114,6	2,3
Oikeustiede	3 170,9	1,7	2 871,4	1,4	1 856,0	0,8	2 589,8	1,2	3 509,7	1,6
Sosiaalitieteet	9 299,5	5,0	7 727,3	3,7	6 975,4	3,2	11 031,1	5,0	10 920,9	5,0
Psykologia	3 222,8	1,7	5 719,5	2,8	6 228,2	2,9	4 248,6	1,9	4 752,6	2,2
Kasvatustiede	2 688,9	1,5	1 957,0	0,9	3 087,8	1,4	4 508,0	2,1	3 296,4	1,5
Valtio-oppi ja hallintotiede	2 811,2	1,5	2 059,3	1,0	3 165,8	1,4	6 396,9	2,9	5 791,1	2,7
Viestintä- ja informaatiotieteet	1 574,3	0,9	2 645,2	1,3	2 195,3	1,0	1 992,6	0,9	2 321,9	1,1
Tilastotiede	1 152,4	0,6	308,5	0,1	404,4	0,2	285,9	0,1	1 957,3	0,9
Matematiikka	3 773,9	2,0	5 677,1	2,7	5 925,3	2,7	5 702,5	2,6	6 961,8	3,2
Tietojenkäsittelytieteet	8 344,2	4,5	9 920,4	4,8	12 258,8	5,6	8 430,5	3,9	12 169,0	5,6
Sähkötekniikka ja elektroniikka	6 233,8	3,4	8 715,3	4,2	6 048,2	2,8	9 852,5	4,5	10 813,7	4,9
Geotieteet	1 952,1	1,1	4 791,7	2,3	2 316,1	1,1	4 254,1	1,9	4 719,0	2,2
Avaruustieteet ja tähtitiede**	3 625,0	2,0	3 688,5	1,8	15 957,0	7,3	4 372,1	2,0	6 385,2	2,9
Fysiikka***	23 564,0	12,8	22 859,5	11,0	23 617,5	10,8	28 668,4	13,1	26 249,2	12,0
Kemia	5 627,2	3,1	11 156,6	5,4	7 452,5	3,4	10 261,7	4,7	11 116,7	5,1
Prosessi- ja materiaalitekniikka	2 711,0	1,5	5 028,0	2,4	3 006,2	1,4	4 893,7	2,2	4 449,7	2,0
Kone- ja valmistustekniikka	1 357,6	0,7	1 291,7	0,6	3 086,8	1,4	1 604,3	0,7	3 351,2	1,5
Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka	289,6	0,2	1 568,9	0,8	1 555,6	0,7	1 394,2	0,6	1 128,9	0,5
Arkkitehtuuri ja teollinen muotoilu	279,7	0,2	415,0	0,2	207,6	0,1	1 231,3	0,6	189,0	0,1
Maantiede	2 150,4	1,2	879,6	0,4	961,5	0,4	1 870,5	0,9	3 593,6	1,6
Maatalous- ja elintarviketieteet	1 577,5	0,9	222,5	0,1	974,4	0,4	2 286,6	1,0	1 501,2	0,7
Metsätieteet	3 378,1	1,8	2 298,0	1,1	2 359,2	1,1	1 787,1	0,8	4 330,5	2,0
Biokemia, molekyylibiologia, mikrobiologia, perinnöllisyystiede	25 745,7	14,0	39 083,2	18,8	36 549,3	16,7	36 586,1	16,7	46 053,0	21,1
Solu- ja kehitysbiologia, fysiologia ja ekofysiologia	9 272,0	5,0	11 800,2	5,7	9 545,8	4,4	9 036,5	4,1	10 347,2	4,7
Ympäristötekniikka	1 411,5	0,8	557,8	0,3	951,4	0,4	2 440,7	1,1	1 674,9	0,8
Ympäristöpolitiikka,-talous ja -oikeus	1 394,8	0,8	3 135,5	1,5	1 406,1	0,6	1 741,1	0,8	2 840,7	1,3
Ekotoksikologia, ympäristön tila ja ympäristön vaikutukset	1 769,5	1,0	3 350,2	1,6	3 242,3	1,5	1 673,6	0,8	3 312,5	1,5
Ekologia, evoluutiotutkimus ja systematiikka	10 661,8	5,8	9 641,0	4,6	12 732,0	5,8	10 713,6	4,9	11 352,9	5,2
Muu ympäristön ja luonnonvarojen tutkimus	2 685,9	1,5	2 318,1	1,1	1 866,9	0,9	2 330,4	1,1	1 612,8	0,7
Farmasia	704,1	0,4	1 538,6	0,7	2 062,7	0,9	2 298,4	1,1	1 547,5	0,7
Kliininen lääketiede	3 809,6	2,1	4 502,6	2,2	7 846,8	3,6	7 672,7	3,5	9 267,5	4,2
Ravitsemustiede	259,4	0,1	743,2	0,4	770,4	0,4	2 301,0	1,1	597,6	0,3
Kansanterveystiede	8 842,5	4,8	3 942,2	1,9	3 230,7	1,5	6 295,1	2,9	5 273,7	2,4
Hoitotiede	299,8	0,2	195,2	0,1	615,7	0,3	85,8	0,0	0,0	0,0
Hammaslääketiede	917,3	0,5	816,8	0,4	513,7	0,2	208,1	0,1	25,1	0,0
Eläinlääketiede	172,6	0,1	6,5	0,0	400,6	0,2	730,6	0,3	2 047,0	0,9
Liikuntatiede	289,6	0,2	600,3	0,3	128,0	0,1	194,8	0,1	1 090,2	0,5
Kaikki yhteensä	184 174,4	100,0	207 914,4	100,0	218 503,0	100,0	235 615,6	100,0	258 583,0	107,8

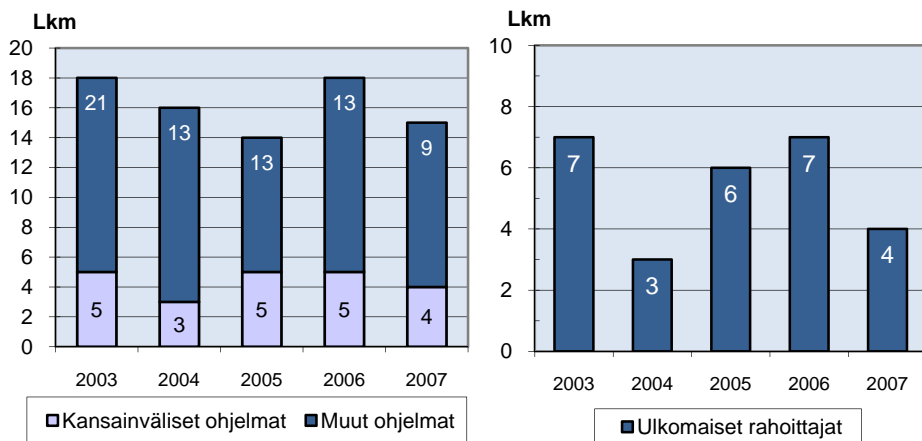
* Lisäksi osoitettiin yliopistoille lisämäärärahaa (4 271 370 €) UPJ:sta aiheutuviin palkankorotuksiin niissä Akatemian rahoittamissa tutkimushankkeissa, joiden rahoituksesta on tehty päätös ennen vuotta 2006 ja tieteelliseen julkaisutoimintaan (200 000 €) sekä EURYI-ohjelman Akatemian rahoitusosuuteen (1 000 000 €)

** MI. ESO:n vuotuinen jäsenmaksu (2007: 1 898 800 €) ja liittymismaksu (2005: 10 529 010 €).

*** MI. Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksen (CERN) jäsenmaksu (2007: 8 936 340 €).

Taulukko 1.1 Tutkimusrahoituspäätökset tutkimusaloittain vuosina 2003 - 2007 (1 000 €/ %)*

Suomen Akatemian tutkimusrahoituspäätösten jakautumisessa suorituspaikoittain on ollut vain vähäistä vaihtelua vuosina 2000 – 2007. Yliopistoissa tehtävän tutkimuksen osuus on yli 80 %.

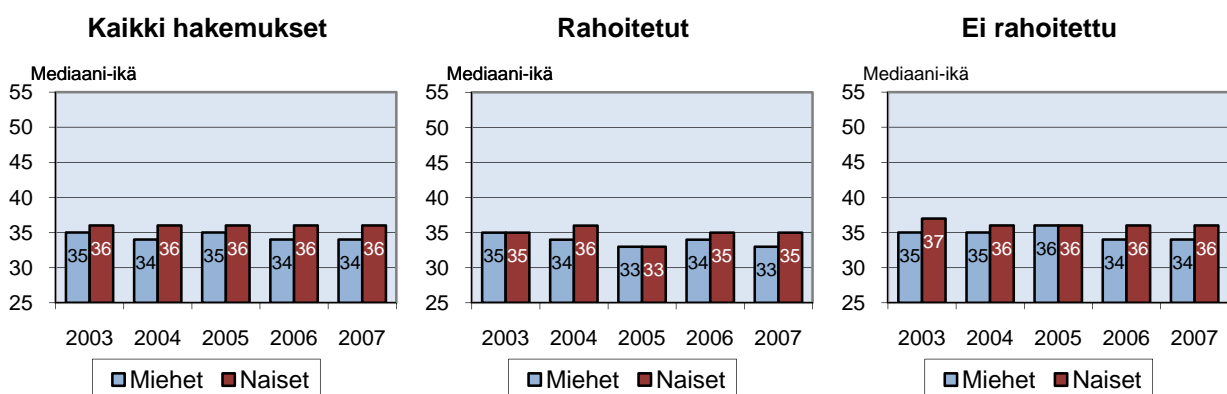

Kuvio 1.8 Akatemian kansainvälinen rahoitusyhteistyö tutkimusohjelmissa: tutkimusohjelmien ja ulkomaisten rahoittajien lukumäärä vuosina 2003–2007*

Vuonna 2007 Akatemialla oli neljä tutkimusohjelmaa, joissa oli mukana ulkomaisia rahoittajia kolmesta maasta: Venäjän humanistinen rahasto RFH (Muuttuva Venäjä 2004 - 2007, Liiketoimintaosaaminen 2006 - 2009, Päätteet ja Addiktio 2007 - 2010), Venäjän perustutkimusrahasto RFBR (Päätteet ja Addiktio 2007 - 2010), Kiinan National Natural Science Foundation of China (Neurotiede 2006 - 2009) ja Kanadan Institute of Neuroscience, Mental Health and Addiction INMHA (Neurotiede 2006 - 2009, Päätteet ja Addiktio 2007 - 2010).

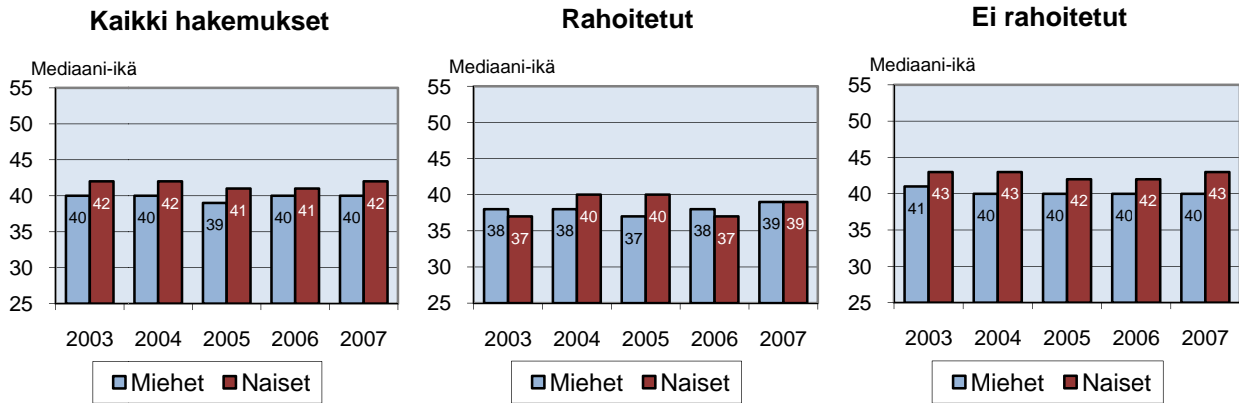
Toimintakertomusvuonna tehtiin monitieteisen kansainvälisen Kestävä energia -tutkimusohjelman (SusEn 2008 - 2011) rahoituspäätökset. Suomen Akatemia rahoittaa 10,5 miljoonalla eurolla 14 hanketta. Akatemian ohella muita kansallisia rahoittajia on neljä (Maj ja Tor Nesslingin säätiö, Fortum Oyj, UPM-Kymmene Oyj ja Neste Oil Oyj) ja kansainvälisiä rahoittajia kymmenen. Kiinan kansallisen luonnontieteellisen säätiön (NSFC) kanssa rahoitetaan kahta hanketta, MATERA ERA -NETin haun pohjalta rahoitetaan yhtä hanketta luxemburgilaisten ja puolalaisten rahoittajien kanssa. Kolme hanketta rahoitetaan yhdessä Ruotsin, Norjan, Islannin, Tanskan, Saksan ja pohjoismaisen rahoittajaorganisaation kanssa. Ohjelmassa on neljä hanketta yhteishausta Chilen kansallisen tiede- ja teknologianeuvoston (National Commission for Scientific and Technological Research, CONICYT) kanssa. Vuonna 2008 tavoitteena on avata yhteishaku Brasilian kansallisen tiede- ja teknologianeuvoston (National Council for Scientific and Technological Development, CNPq) kanssa.

Tutkimuksen uusiutumiskyky

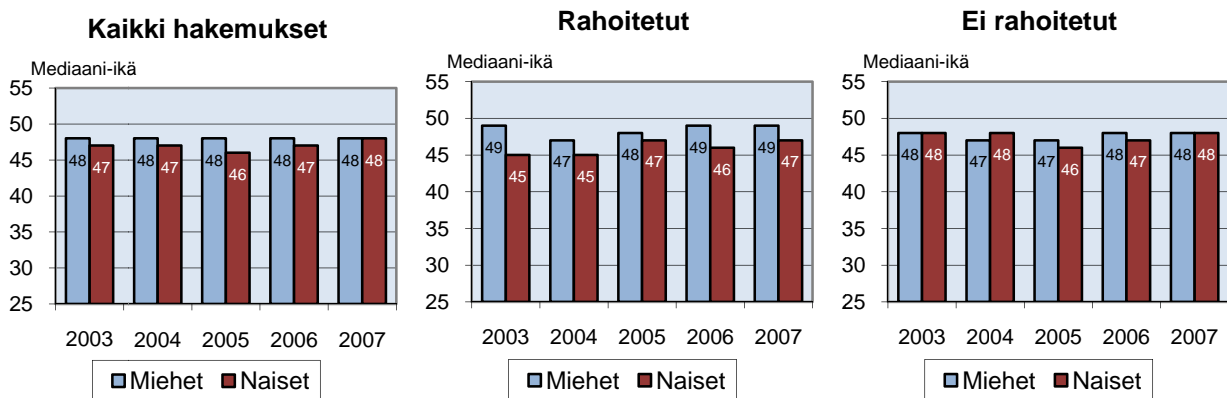
Kuvio 1.9 Tutkijatohtoreiden (yksittäiset tutkijatohtorit) mediaani-ikä myöntöhetkellä sukupuolen mukaan vuosina 2003 - 2007

Akatemia on tukenut tieteen uusiutumista osoittamalla rahoitusta tutkijanuralle ryhtyville naisille ja nuorille. Vuonna 2007 tutkijatohtorin projektin rahoituksen saaneiden naisten ja miesten mediaani-ikä oli edellistä vuotta hieman alempia (33- ja 35- vuotta). Rahoitusta saaneiden tutkijoiden mediaani-ikä on ollut sama tai alhaisempi kuin kaikkien hakijoiden ja ei-rahoitettujen tutkijoiden.

Kuvio 1.10 Akatemiattutkijoiden mediaani-ikä myöntöhetkellä sukupuolen mukaan vuosina 2003 - 2007

Akatemia on johdonmukaisesti tukenut nuoria tutkijoita akatemiattutkijan virantäytöissä. Vuosina 2002 - 2007 virkaan nimitettyjen, sekä miesten että naisten, mediaani-ikä (39 -vuotta) oli alhaisempi kuin kaikkien hakijoiden ja kielteisen päätöksen saaneiden.

Kuvio 1.11 Projektin vastuullisten johtajien (yleiset tutkimusmäärärahat) mediaani-ikä myöntöhetkellä sukupuolen mukaan vuosina 2003 - 2007

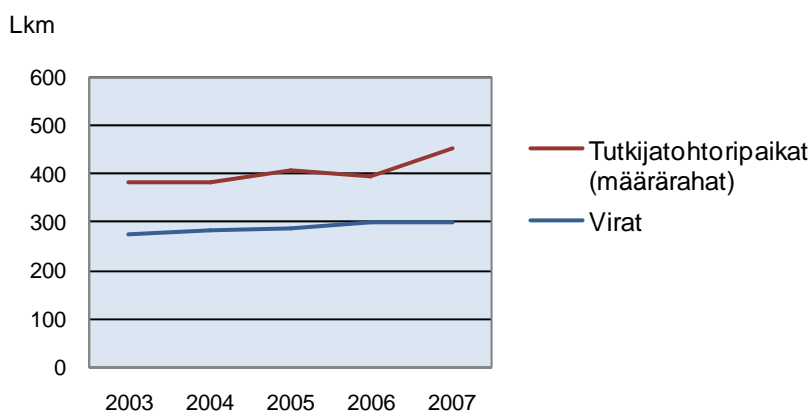
Vuonna 2007 yleisessä tutkimusmäärärahaussa rahoitusta saaneiden tutkijoiden mediaani-ikä oli miehillä korkeampi ja naisilla alhaisempi kuin kaikilla ko. rahoitusta hakeneilla. Vuosina 2003 - 2007 tutkimusrahoitusta saaneiden naisten mediaani-ikä oli alhaisempi kuin miesten.

1.2.2 Tutkijanuraan liittyvät toimet

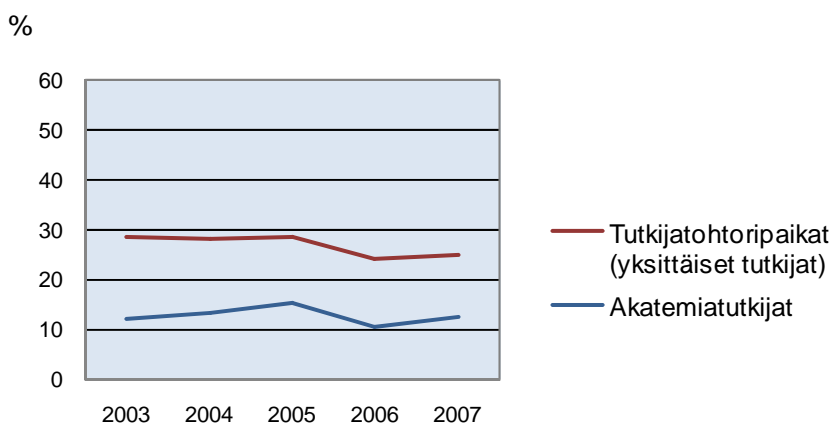
Tavoite 2. Suomen Akatemia vastaa ammattimaiseen tutkijanuraan liittyvillä toimillaan osaltaan siitä, että Suomessa on riittävä ja kansainvälisesti korkeatasoinen tutkijakunta.

Ammattimaisen tutkijanuran tukeminen

Vuonna 2007 myönnettiin 169 uutta tutkijatohtorin projektin 3-vuotista määrärahaa. Nuorten tutkijoiden itsenäisen tutkijanuran tukemiseksi myönnettiin lisäksi 15 lahjakkaalle tutkijatohtorin projektin rahoitusta saaneelle tutkijalle rahoitusta yhteensä 1,25 milj. euroa erityisen lupaavan tutkimussuunnitelman toteuttamiseen ja tutkimusryhmän perustamiseen. Tätä kolmivuotista rahoitusta haettiin tutkijatohtorin projektin haun yhteydessä.

Kuvio 1.12 Tutkimusvirkojen (akatemiaprofessorit ja akatemiattutkijat) ja tutkijatohtorin määrärahojen lukumäärä vuosina 2003 - 2007

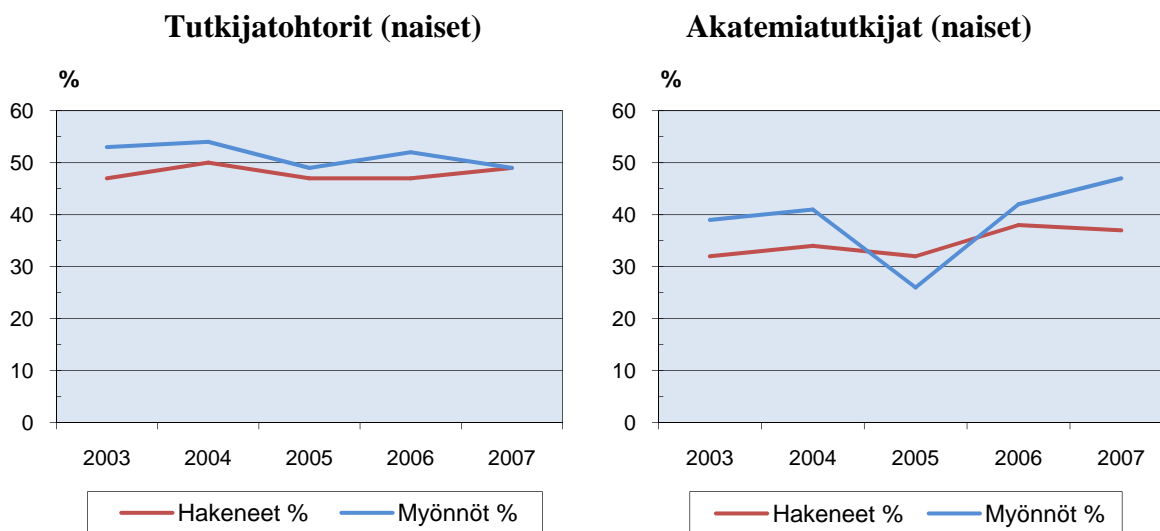

Kuvio 1.13 Akatemiattutkijan virkaan nimitettyjen osuus hakijoista sekä tutkijatohtorin projektin rahoituksen saaneiden osuus hakijoista vuosina 2003 - 2007 (%)

Naisten tutkijanuran ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen

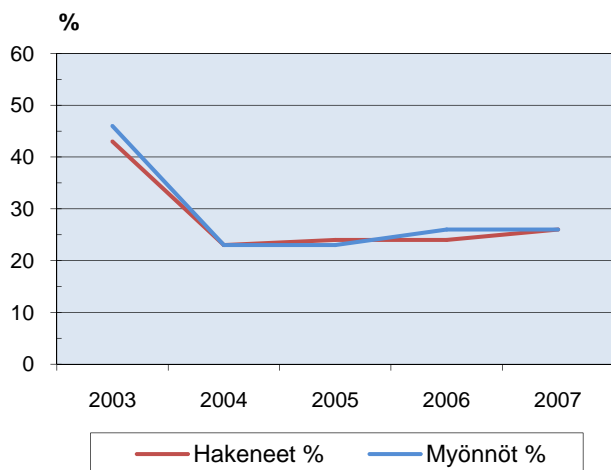
Suomen Akatemian tasa-arvosuunnitelmassa on keskeisenä tavoitteena nostaa vähemmistösukupuolen osuus tutkimusvirkoihin nimitettävistä vähintään 40 prosenttiin. Kun naisten osuutta Akatemian eri rahoitusmuodoissa verrataan naisten osuuteen hakijoina, on kehitys ollut myönteinen kaikilla tieteenoilla. Akatemiattutkijanviran tai tutkijatohtorin rahoituksen saaneista naisia oli vuonna 2007 jo 47 % ja 49 %.

Akatemiaprofessorin viranhaltijoista vain 15 % oli naisia, ja tämä osuus on viime vuosina ollut hieman laskussa. Akatemiaprofessorin virka on, kuten muutkin Akatemian tutkimusvirat ja määrärahat, erittäin kilpailtu ja virkojen lukumäärä suhteessa korkeatasoiseen tutkijapotentiaaliin liian vähäinen. Yhtenä tasa-arvon edistämiskeinona vuonna 2007 tieteellisiä toimikuntia pyydettiin kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että ehdokasasetteluissa noudatetaan Akatemian tasa-arvosuunnitelmaa. Myös Akatemian vuoden 2007 hakuilmoituksissa rohkaistiin erityisesti naisia hakemaan tutkimusrahoitusta.

Kuvio 1.14 Naisten osuus akatemiaturkijan tutkimusvirkoja hakeneista ja virkaan nimitetyistä sekä tutkijatohtorin projektin rahoitusta hakeneista ja myönnön saaneista vuosina 2003 - 2007 (%)

Akatemiatutkijoiden osalta rahoitusta saaneiden tutkijanaisten osuus on ollut suurempi kuin heidän osuutensa hakijoista vuosina 2000 - 2007. Tutkijatohtoreiden osalta rahoitusta saaneiden tutkijanaisten osuus on ollut sama kuin heidän osuutensa hakijoista.

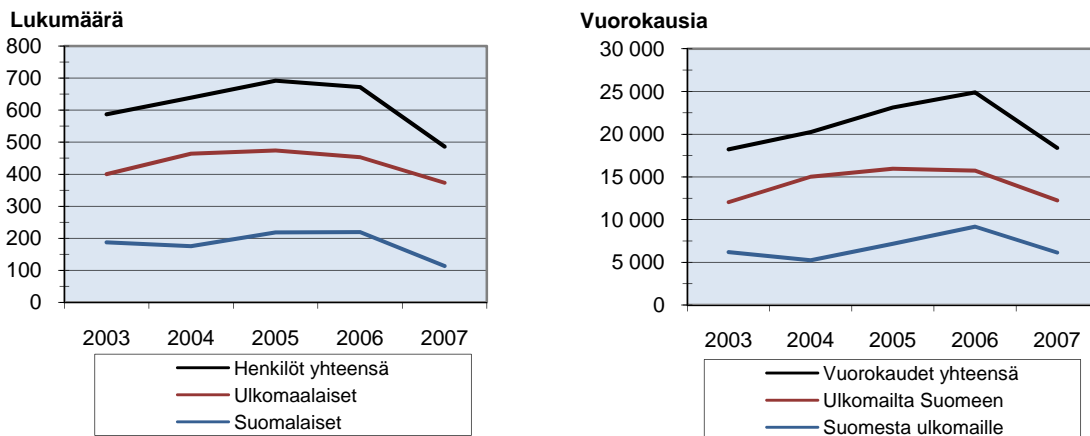

Kuvio 1.15 Naisten osuus yleistä tutkimusmäärärahaa hakeneista ja rahoituksen saaneista vuosina 2003 - 2007 (%)

Yleisessä tutkimusmäärärahaussa rahoituksen saaneiden tutkijanaisten osuus on ollut keskimäärin hieman suurempi kuin heidän osuutensa hakijoista vuosina 2000 - 2007.

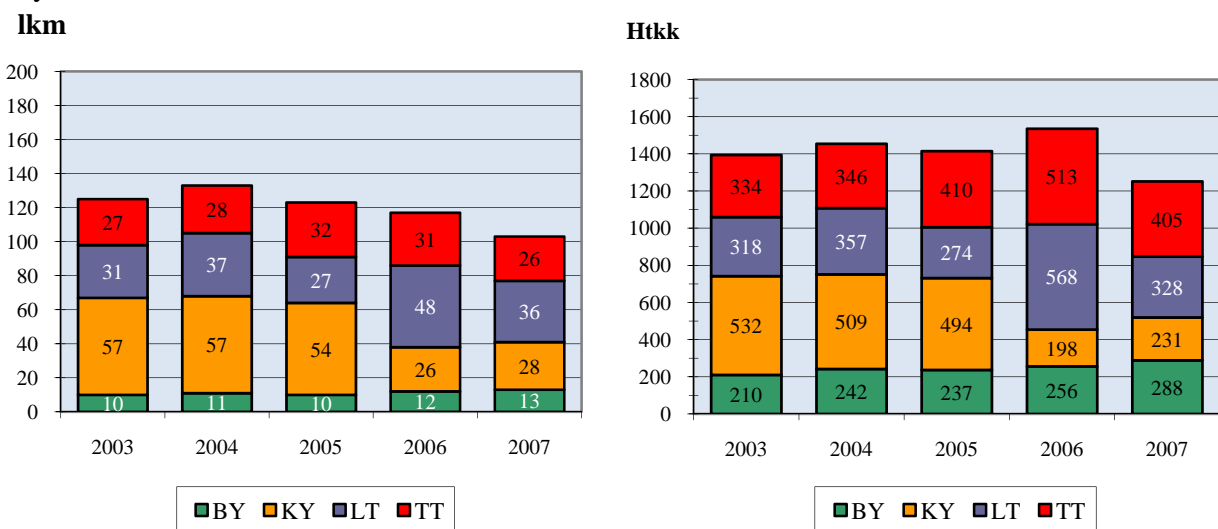
Tutkimuksen verkottaminen ja kansainvälisyys

Akatemia tukee tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta myöntämällä rahoittajaorganisaatioiden kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvia apurahoja (42 organisaation kanssa 27 maassa). Vuonna 2007 tehtiin kaksi uutta kahdenvälistä sopimusta (Chile CONICYT – the National Commission for Scientific and Technological Research ja Egypti ASRT – The Academy of Scientific Research and Technology) ja uudistettiin neljä päättymässä olevaa sopimusta (Korean, Romanian, Slovenian ja Viron sisarorganisaatiot).

Kuvio 1.16 Henkilöiden ja vuorokausien lukumäärä kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvassa tutkimusvaihdossa vuosina 2003 - 2007

Vuonna 2007 Suomen Akatemian rahoittamien suomalaisten tutkijoiden vierailuvuorokausien määrä laski 33 % edelliseen vuoteen verrattuna (v. 2005 kasvua 37 % vuodesta 2004, v. 2006 kasvua 28 % vuodesta 2005). Syynä tähän olivat vierailusopimuskäytäntöjen uudistaminen, uudistetut hakemusarviointikriteerit, tiettyjen maiden vierailuvuorokausikiintiöiden pienentäminen sekä kahden sopimuksen voimassaolon päättyminen. Merkittävää laskua selittää myös, että vain osa kansainvälistä tutkijoiden liikkuvuudesta perustuu kahdenvälisiin sopimuksiin jolloin kansainvälistymisen edistyessä tähän ei tarvita enää Akatemian erityisrahoitusta. Suuri osa Suomen Akatemian rahoittamasta liikkuvuudesta toteutuu myös tutkimushanke- ja ohjelmarahoituksen kautta, mitä Suomen Akatemia ei erikseen tilastoi. Lisäksi suomalaisia tutkijoita koulutetaan ja työskentelee ulkomailta erityisesti tähän tarkoitukseen kohdistetulla rahoituksella.

Kuvio 1.17 Tutkijankoulutus ja tutkijan työskentely ulkomailta -rahoitusmuodosta myönnön saaneiden tutkijoiden lukumäärä ja henkilötyökuukaudet vuosina 2003 - 2007

Toimintakertomusvuonna Akatemia toteutti kuusi yhteisrahoitteista tutkimushankehakuja keskeisten yhteistyömaiden Chilen, Intian, Kiinan, Venäjän ja Yhdysvaltojen kanssa. Tämän lisäksi järjestettiin mm. Saksan Deutsche Forschungsgemeinschaftin (DFG) kanssa tutkijakoulu-yhteistyötä koskenut haku ja Egyptin Academy of Scientific Research and Technologyn kanssa ympäristötutkimuksen alan yhteishaku.

Vuonna 2007 avautui Akatemian toinen FiDiPro -haku. Suomen Akatemian ja Tekesin kanssa yhteistyössä toteutettava FiDiPro (Finland Distinguished Professor) -rahoitusohjelma mahdollistaa kansainvälisten huippututkijoiden työskentelyn suomalaisissa yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa. Ohjelman suosio säilyi vankkana. Akatemialle jätettiin lokakuussa 53 aiesuunnitelmaa, joista Akatemian hallitus valitsi joulukuussa 28 suunnitelmaa ohjelman varsinaiseen hakuun. Päätös FiDiPro-ohjelmaan valittavista hankkeista tehdään kesällä 2008.

1.2.3 Tiedepoliittinen asiantuntemus

Tavoite 3. Suomen Akatemia on kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu tutkimusrahoituksen ja tiedepoliittikan asiantuntijaorganisaatio

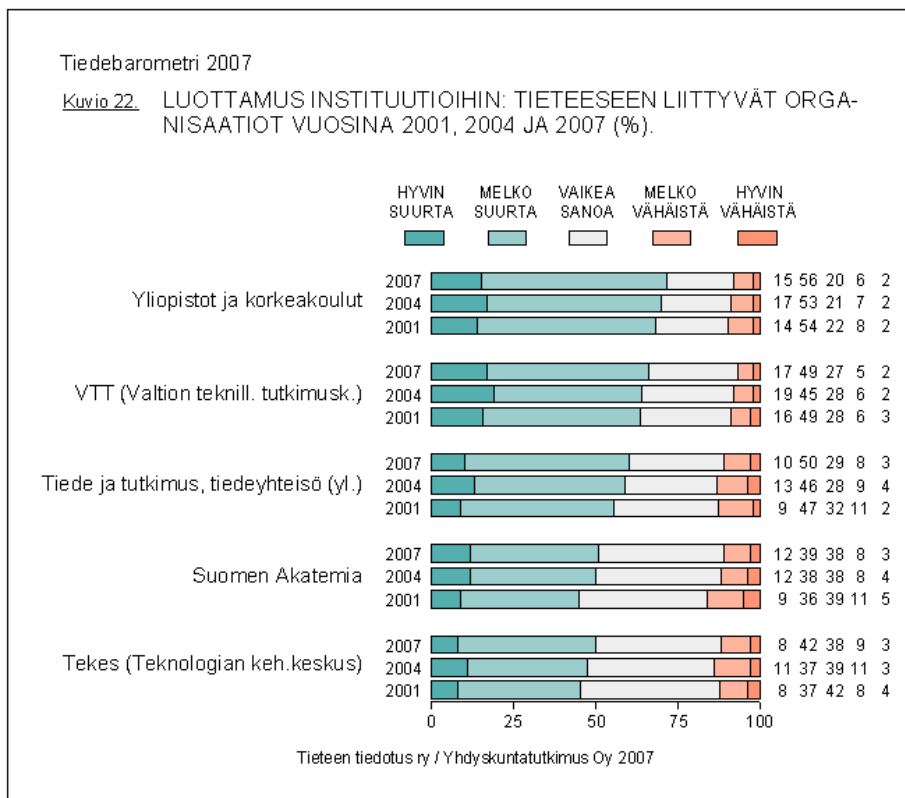
Kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu asiantuntijaorganisaatio

Suomalaiset luottavat tieteeseen, tutkimukseen ja tieteen toimijoihin, mukaan lukien Suomen Akatemia. Tämä ilmeni viime vuonna julkistetusta Tiedebarometrissa, jossa suomalaisilta kysyttiin suhtautumista tieteeseen ja tieteellis-tekniseen kehitykseen. Tiede nauttii sekä instituutiona että nimettyinä organisaatioina suurta luottamusta. Tutkimuksessa kaikki tiedettä ja tutkimusta koskevat arviointikohteet kohoavat vertailun kärkipäähän, myös Suomen Akatemia.

Suomen Akatemian saamat tulokset ilmentävät merkittävää luottamusta (51 % /11 %). Akatemian saama luottamus on samalla tasolla kuin edellisessä, vuodelta 2004 peräisin olevassa Tiedebarometrissa. Tulokset ovat samansuuntaiset kuin Akatemian omat selvitykset, joskin vastaajapohja on erilainen. Akatemian Taloustutkimus Oy:llä vuonna 2005 teettämässä yhteisökuva- ja asiakastytyväisyyskyselyssä sidosryhmät kuvaavat Akatemiaa luotettavaksi, asiantuntevaksi, kansainväliseksi ja osaavaksi. Kokonaisarvosanaksi Akatemia sai keskeisiltä sidosryhmiltään kahdeksan. Vuonna 2007 Akatemia valmisteli sidosryhmätutkimuksiansa uusimista.

Tiedebarometrissa selvitettiin myös suomalaisten luottamusta tiedeyhteisöön. Tiedeyhteisö, johon myös Akatemia kuuluu, sijoittuu luottamuskäsityksissä merkittävän korkealle. Vastaajista 60 % tunsikin hyvin suurta tai melko suurta luottamusta tiedeyhteisöä kohtaan. Tulosta voidaan pitää osoituksena tieteellisen toiminnan laajasta arvostuksesta kansalaisten keskuudessa. Tieteen julkisuuskuva ja yhteiskuntasuhteet ovat tulosten perusteella ilmeisen hyvässä kunnossa.

Kansainvälisille sidosryhmilleen Akatemia viestii muun muassa uutiskirjeellä. Kuukausittain lähetettävä uutiskirje synnyttää uutisia Euroopan tiedelehdissä ja lisätietopyyntöjä erityisesti Akatemian tiedepoliittisen julkaisusarjan julkaisuista.

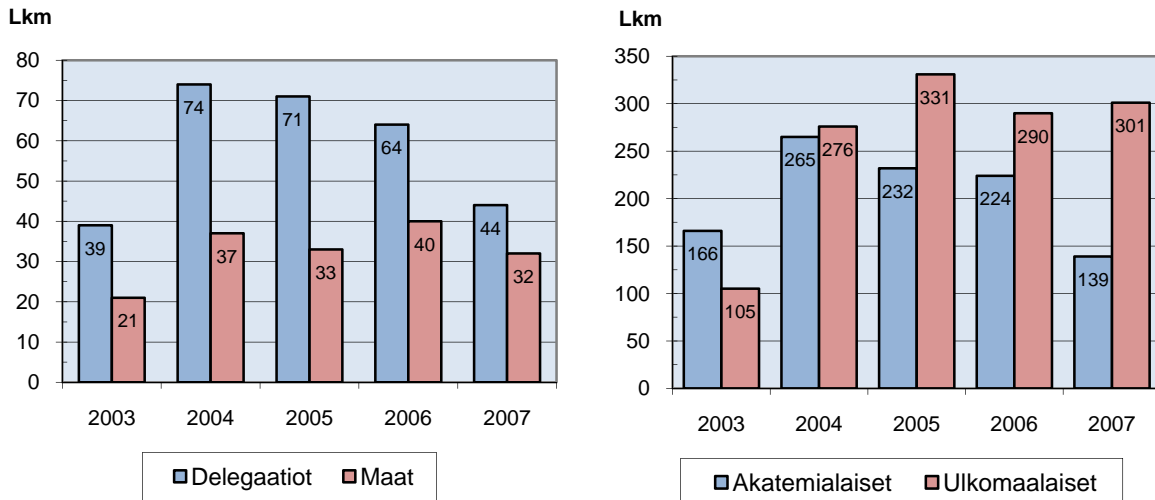

Kuvio 1.18 Luottamus instituutioihin: tieteeseen liittyvät organisaatiot vuosina 2001, 2004 ja 2007 (%)

Toimintakertomusvuonna Suomen Akatemian henkilöstön tieteellistä ja tiedepoliittista asiantunte-
musta hyödynnettiin laajasti kansallisissa ja kansainvälisissä työryhmissä, neuvottelukunnissa ja
komiteoissa.

Kansallisella tasolla Akatemia oli edustettuna muun muassa tiede- ja teknologianeuvostossa, tiede-
ja teknologia (EU20) - jaostossa, kansallisen innovaatiostrategian projektityöryhmässä ja työpajois-
sa, sektoritutkimuksen neuvottelukunnassa ja sen neljässä jaostossa sekä erilaisissa ministeriöiden
ja muiden tahojen asettamissa työryhmissä ja yhteistyöfoorumeissa. Akatemian henkilöstöä toimi
Tekesin teknologiaohjelmien johtoryhmissä ja ohjelmien valmistelun ohjausryhmissä sekä Sitran
johtamissa työryhmissä. Henkilöstöä osallistui myös strategisen huippuosaamisen keskittymien
valmisteluun ja johtoryhmätyöhön.

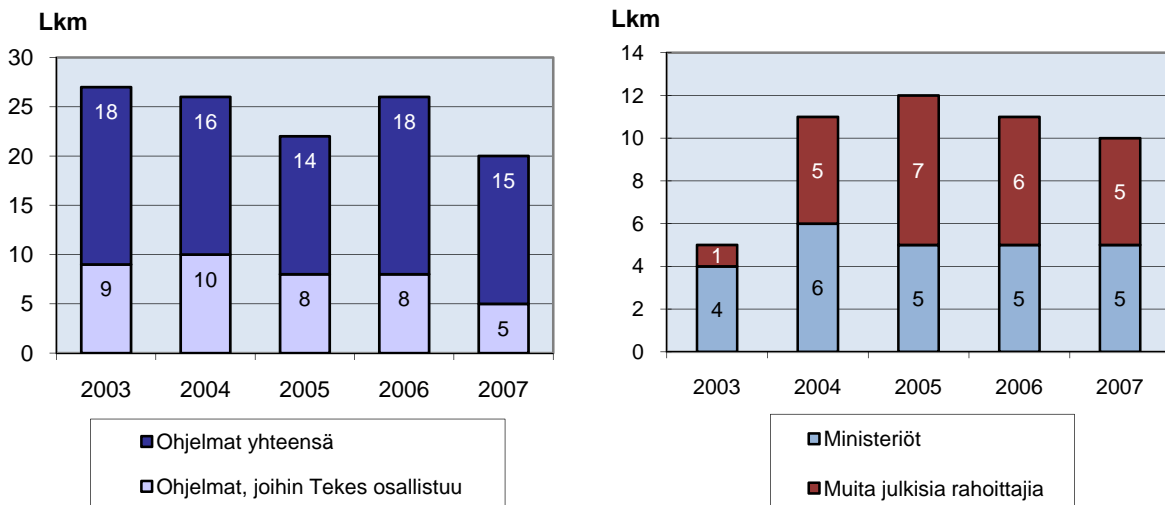
Kansainvälisessä tiedepoliitikassa Suomen Akatemia oli aktiivinen EU:n 7. puiteohjelman eri komi-
teoissa ja eurooppalaista tutkimusalueita valmistelemissä neuvonantavissa työryhmissä. Akatemia
on kansallinen vastuutaho kahdeksassa EU:n 7. puiteohjelman osiossa. Akatemian virkamiehet osal-
listuivat aktiivisesti ERA-NET -toimintaan ja Euroopan tutkimusinfrastruktuurifoorumin ESFRIn
toimintaan. Toimintakertomusvuonna Suomen Akatemia oli edustettuna NORDFORSKIn hallituk-
sessa sekä useissa kansainvälisissä tutkimusorganisaatioissa ja verkostoissa kuten Euroopan tie-
desäätiössä (ESF), Yliopistollisessa Eurooppa-instituutissa (EUI), Euroopan eteläisessä observato-
riorissa (ESO), Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksessa (CERN), Euroopan molekyylibiolo-
gian laboratoriossa (EMBL) ja -konferenssissa (EMBC), OECD:n komiteoissa ja työryhmissä,
UNESCO:n tiedeohjelmissä sekä eurooppalaisten tiedetutkimusrahoittajien pääjohtajien verkostossa
(EUROHORC) ja kansallisten T&K -toimistojen epävirallisessa verkostossa (IGLO).

Kuvio 1.19 Kansainväliset vierailut Akatemiassa ja vierailuihin osallistuneet henkilöt

Kansainväliset vierailut Akatemiaan jatkuivat edelleen lukuisana. Akatemiassa vieraili 44 ulkomaista delegaatiota 32 maasta (64 delegaatiota 40 maasta vuonna 2006 ja 71 delegaatiota 33 maasta vuonna 2005). Akatemiassa vierailee vuosittain myös delegaatioita kansainvälisistä organisaatioista.

Innovaatiojärjestelmän toimijoiden yhteistyö ja tutkimushallinnon kansainvälisyys

Kuvio 1.20 Kansallinen rahoitusyhteistyö Akatemian tutkimusohjelmissa vuosina 2003 - 2007

Vuonna 2007 kymmenen kansallista rahoittajaa oli mukana rahoittamassa kahdeksaa Akatemian tutkimusohjelmaa. Toimintakertomusvuonna tutkimusohjelmissa ei ollut mukana yksityisiä rahoittajatahoja, mutta yhden vuonna 2007 valmistelussa olleen ja päätetyn ohjelman (SusEn) rahoittajina on ensimmäistä kertaa yksityisiä yrityksiä. Akatemian ja Tekesin yhteistyö on tiivistä muun muassa tutkimusohjelmien suunnittelussa ja toteutuksessa. Akatemia ja Tekes neuvottelevat kaksi kertaa vuodessa tutkimusohjelmayhteistyöstä. Neuvottelut nivotaan Akatemian strategiisiin tutkimusohjelmakeskusteluihin ja Tekesin sisältölinjauksiin.

Vuonna 2007 oli käynnissä viisi pohjoismaista huippuyksikköohjelmaa, joiden toimintaan Suomen Akatemia osallistui rahoittajana. Globaali muutostutkimuksen pohjoismaisessa huippuyksikköohjelmassa (NCoE Global Change 2003 - 2007) rahoitetaan neljää yksikköä. Yhdellä ohjelman huip-

puyksikoista on suomalainen koordinaattori ja kahdessa muussa yksikössä on osallisena suomalaisia tutkimusryhmiä. Molekyyli lääketieteen huippuyksikköohjelmassa (NCoE Molecular Medicine 2004 - 2009) rahoitetaan kolme yksikköä, joista yksi on suomalaisten koordinoima ja kahdessa muussa on mukana suomalaisia tutkimusryhmiä. Humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen huippuyksikköohjelmassa (NCoE Humanities and Social Sciences 2005 - 2010) rahoitetaan neljää yksikköä, joissa kaikissa on mukana suomalaisia tutkijoita. Elintarvikkeet, ravitsemus ja terveys (NCoE Food, Nutrition and Health 2007 - 2011) - ohjelman rahoituspäätökset tehtiin keväällä 2007. Rahoituksen sai kolme yksikköä, joista yhtä koordinoidaan Suomesta ja kahdessa muussa yksikössä on mukana suomalaisia tutkimusryhmiä. Hyvinvointitutkimuksen huippuyksikköohjelmassa (NCoE Welfare 2007 - 2011) rahoitetaan kahta yksikköä, joista toinen on suomalaisten koordinoima ja toisessa yksikössä on mukana suomalaisia tutkimusryhmiä.

ERA-NET 2007		Rahoitus- kausi
Koordinointi		
BONUS	BONUS for the Baltic Sea Science – Network Funding Agencies	2004-2007
NORFACE	New Opportunities for Research Funding Co-operation in Europe – A Strategy for Social Sciences	2004-2008
Partneri		
ERA-CHEMISTRY	Implementation of joint bottom-up European programmes in chemistry	2004-2008
ERA-AGE	European Research Area in Aging Research	2004-2007
ERA-PG	European Research Area Plant Genomics	2004-2008
WoodWisdom-Net	Networking and Integration of National Programmes in the Area of Wood Material Science	2004-2008
MarinERA	National and regional marine RTD activities in Europe	2004-2008
Pathogenomics	Trans-European cooperation and coordination of genome sequencing functional genomics of human-pathogenic microorganisms	2004-2009
NanoSci-ERA	NanoScience in the European Research Area	2005-2008
CIRCLE	Climate Impact Research Coordination within a Larger Europe	2005-2009
CO-REACH	Co-operation of Research between Europe and China	2005-2009
HERA	Humanities in the European Research Area	2005-2009
Matera	Material Science and Engineering in Europe	2005-2009
ERA-SAGE	European Research Area on Societal Aspects of Genomics	2005-2010
ERASysBio	Towards a European Research Area for Systems Biology	2006-2009
ERA Neuron	Network of European Funding for Neuroscience Research	2007-2010

Taulukko 1.2 Suomen Akatemian osallistuminen ERA–NET -hankkeisiin 31.12.2007

Akatemia koordinoi vuonna 2007 kahta ja oli partnerina 14 ERA-NET - hankkeessa. Useat ERA-NET -verkostot (taulukko 1.2) käynnistivät vuonna 2007 yhteisen haun. Akatemia osallistui hakuihin rahoittamalla konsortioissa mukana olevia suomalaisia tutkimusryhmiä.

Pohjoismaiden tutkimusneuvosto NordFORSK käynnisti vuonna 2007 NORIA- NET -haun pohjoismaisten yhteishankkeiden valmistelua varten. Suomen Akatemia teki yhteensä kuusi NORIA - net hankealoitetta. Hakemukseksi näistä kehittyi neljä, joista kaikille myönnettiin rahoitus. Hankkeet käynnistyvät vuoden 2008 alussa. Rahoitus näille pohjoismaisille verkostoille on kaksivuotinen. Akatemia koordinoi hanketta, jossa kehitetään Pohjoismaiden ja Aasian maiden välistä tutkimusrahoitusyhteistyötä, muissa hankkeissa Akatemia on osallistujana.

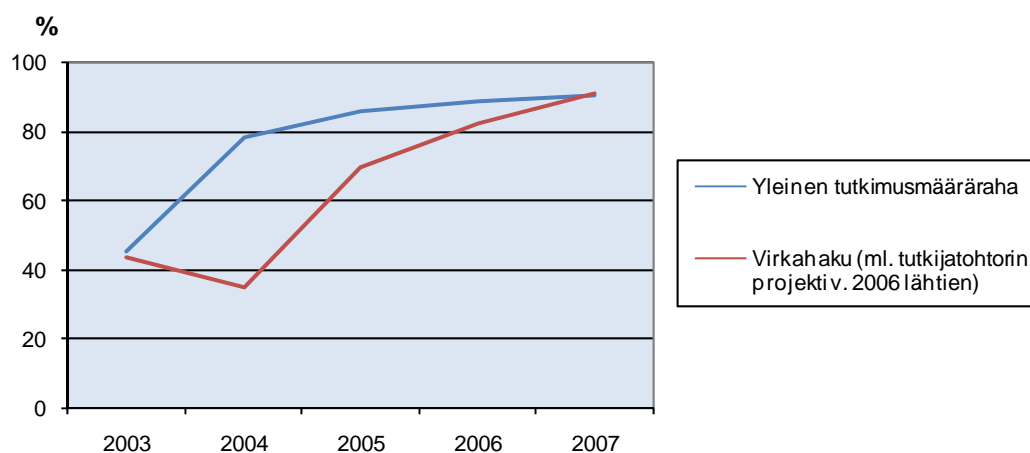
Vuonna 2007 tehtiin monitieteisen kansainvälisen Kestävä energia -tutkimusohjelman (SusEn 2008 - 2011) rahoituspäätökset. Suomen Akatemia rahoittaa 10,5 milj. eurolla 14 hanketta. Muita kansallisia rahoittajia on neljä (Maj ja Tor Nesslingin säätiö, Fortum Oyj, UPM-Kymmene Oyj ja Neste

Oil Oyj). Akatemian rahoittamissa SusEn -hankkeissa on myös rahoittajia Chilestä, Luxemburgista, Puolasta, Saksasta, Kiinasta ja Pohjoismaista.

BONUS (Bonus for the Baltic Sea Science – Network of Funding Agencies) -ERA-NET jatkoi Itämeren maiden yhteisen tutkimusohjelman valmistelua toteutettavaksi EU:n perustamissopimuksen artiklan 169 mukaisesti. Ensimmäisen yhteisen tutkimusohjelman haku oli syksyllä 2007 ja se toteutettiin EU:n 7. puiteohjelman ns. ERA-NET Plus -rahoituksella, jossa rahoittajina ovat Itämeren maat ja EU komissio. Ohjelmaa koordinoi tätä varten perustettu eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä, BONUS EEIG, jolle BONUS ERA-NET -hankkeen koordinaatio siirtyi Akatemiasta vuoden 2007 joulukuun puolivälissä. BONUS EEIG on itsenäinen yritys, johon Akatemia osallistuu FIRD -osuuskunnan kautta.

Akatemia on vahvistanut kansainvälistä yhteistyötä erityisesti tieteellisten asiantuntijoiden käyttämiseksi arvioinneissa. Yleisissä tutkimusmäärärahaissa ja ns. tutkimusvirkahauissa ulkomaisten asiantuntijoiden osuus oli noin 90 % vuonna 2007.

Vuonna 2007 asiantuntija-arvioinnista oli sovittu kansainvälistä yhteistyötä koskevissa kahdenvälisissä sopimuksissa 23 osapuolen kanssa 17 maassa (v. 2006: 26 sopimusosapuolta 19 maassa; v. 2005: 26 osapuolta 19 maassa; v. 2004: 25 osapuolta 21 maassa; v. 2003: 21 osapuolta 17 maassa).

Kuvio 1.21 Ulkomaisten asiantuntijoiden osuus käytetyistä tieteellisistä asiantuntijoista yleisissä tutkimusmäärärahaissa ja ns. tutkimusvirkahauissa vuosina 2003 - 2007 (%)

1.2.4 Tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutus

Tavoite 4. Suomen Akatemia vastaa osaltaan siitä, että tutkimusta hyödynnetään laajasti ympäristön, hyvinvoinnin, kulttuurin ja talouden parhaaksi.

Tutkimuksessa syntyneiden sosiaalisten ja teknologisten innovaatioiden hyödyntämisen edistäminen

Vuonna 2007 Akatemian virkatutkijat tekivät yhteensä kahdeksan ilmoitusta tehdystä työsuhtekeksinnöstä (v. 2006: 10; v. 2005: 14; v. 2004: 4; v. 2003: 24; v. 2002: 54; v. 2001: 8; v. 2000: 3). Korkeakoulueksintölain mukaisesti virkatutkijat tekevät keksintöilmoituksen korkeakoululle, mikäli virkakausi on alkanut 1.1.2007 tai sen jälkeen. Sitä ennen virkakautensa aloittaneet sekä muissa kuin korkeakouluissa työskentelevät virkatutkijat tekevät keksintöilmoituksen edelleen Akatemiaan.

Akatemian toiminta tieteen tunnettuuden lisäämiseksi

Vuonna 2007 Akatemia julkaisi 231 tiedotetta, joista 108 oli suomenkielisiä. Akatemia välitti tietoa toiminnastaan ja rahoittamastaan tutkimuksesta myös julkaisusarjan 9 julkaisulla, esitteillä, tiedotustilaisuuksissa ja toimittajatapaamisissa sekä verkkosivujen kautta. Akatemian ulkoiset verkkosivut uusittiin vuonna 2007. Keskeisimpiä uusia avauksia oli tieteestä, tutkimustyöstä ja tutkijanurasta yleistajuisesti kertovan Tietysti.fi -sivuston avaaminen. Sivusto kokoaa yhteen tieteen vaikuttavuustarinoita ja tutkijanuran eri vaiheita sekä laajasti tiedetapahtumia ja -uutisia eri puolilta Suomea.

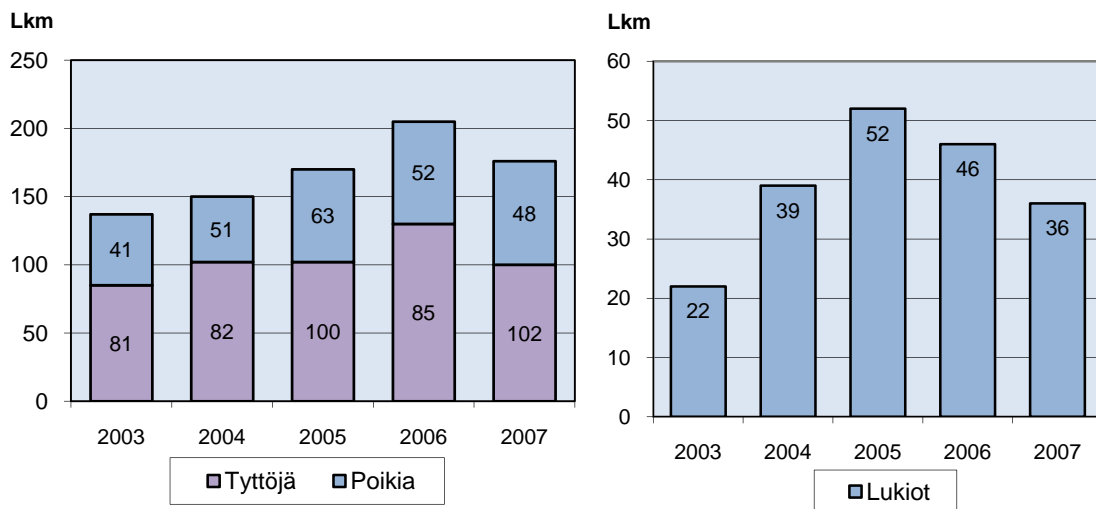
Tieteen tunnettuuden lisäämiseksi Akatemia uudisti tiedekahvilakonseptin valtakunnalliseksi toiminnaksi. Tiedesessioita järjestettiin Helsingissä Art goes Kapakka -tapahtuman yhteydessä, Lappeenrannassa Tutkijoiden yö -tapahtumassa, Kuopiossa yliopiston alumnipäivillä ja Kuhmossa Ihminen ja Kosmos -tapahtumassa. Tiedesessioiden järjestämisessä tehtiin yhteistyötä paikallisten yliopistojen ja tapahtumajärjestäjien kanssa. Akatemia osallistui myös ChemBio - ja Studia -messuille. Vuonna 2007 julkaistiin Suomen Akatemian historian kolmas osa.

Toukokuussa 2007 Akatemia järjesti yhdessä opetusministeriön kanssa Finlandia-talossa Tiedeforumin, jossa jaettiin opetusministeriön tiedepalkinto. Lokakuussa järjestettiin Vanhalla ylioppilastalolla keskeisille sidosryhmille Tiedegaala, jossa palkittiin akatemiapalkinnoilla kaksi lupaavaa nuorta tutkijaa. Marraskuussa Akatemia kutsui koolle yliopistojen viestintäpäälliköt keskustelemaan tieteen näkyvyydestä Ylen Oppiminen ja tiede -osaamiskeskuksen johdon kanssa.

Toimintakertomusvuonna Akatemia teki tunnetuksi FiDiPro -professoreita ja strategisen huippuosaamisten keskittymiä yhdessä Tekesin kanssa. Suomen Akatemian ja Tekesin kanssa yhteistyössä toteutettavan FiDiPro – Finland Distinguished Professor -rahoitusohjelman turvin työskentelee maassamme parhaillaan 28 kansainvälistä huippututkijaa eri yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa. Akatemia ja Tekes järjestivät 29.8.2007 kummankin organisaation pääjohtajan isännöimän FiDiPro -professoreiden ja heidän suomalaisten yhteistyökumppaniensa verkottumistilaisuuden. Tilaisuuteen osallistui runsaslukuisesti tiedemaailman huippunimiä.

Akatemia tekee tiedettä tunnetuksi yhdessä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa ylläpitämällä sähköistä tiedeasiantuntijapalvelua EtsiXpertti.fi. Toteutetun kyselyn mukaan sekä toimittajat että tiedottajat ovat palveluun tyytyväisiä. Palveluun on rekisteröitynyt palvelun alusta alkaen (16.9.2005) vuoden 2007 loppuun asti yhteensä 1 329 toimittajaa. Toimittajat esittivät vuonna 2007 palvelun kautta 817 tieteellisen asiantuntijan hakupyyntöä, ja heille tarjottiin yhteensä 2 886 asiantuntijaa. Yhteensä vuosina 2005 - 2007 medialle on tarjottu 5 678 tieteellistä asiantuntijaa.

Vuodesta 1998 järjestetyllä lukiolaisten tiedekilpailu Viksulla pyritään herättämään nuorten kiinnostusta tieteseen ja tutkijanuraan. Vuonna 2007 Viksua uudistettiin sähköiseksi. Koulukierrosten sijaan kilpailun markkinointi siirrettiin verkkoon ja myös kilpailutyöt oli mahdollista jättää sähköisesti. Vuonna 2007 kilpailuun tuli 150 työtä 176 osallistujalta 36 lukiosta. Osallistuneista tyttöjä oli 100 ja poikia 76. Kilpailuun osallistuneiden määrä laski edellisvuodesta 27:llä, mutta osallistumistrendi on ollut kasvava vuodesta 2003 lähtien. Vuoden 2007 kilpailukierroksella järjestettiin historia-aiheinen teemakilpailu, johon osallistui 27 työtä.

Kuvio 1.22 Tiedekilpailu Viksuun osallistuneiden lukioiden määrä sekä lukiolaisten lukumäärä sukupuolen mukaan vuosina 2003 - 2007

1.2.5 Yhteenveto

Tavoite 1. Suomen Akatemia huolehtii tutkimusrahoituksellaan osaltaan siitä, että suomalainen tieteellinen tutkimus on korkeatasoista, monimuotoista ja uusiutumiskykyistä myös kansainvälisessä vertailussa.

- Akatemialla on keskeinen, selkeä ja arvostettu rooli suomalaisen tieteellisen tutkimuksen korkean laadun ja kansainvälisen tunnettuuden edistäjänä sekä tutkimuksen yhteiskunnallisen arvostuksen vahvistajana.
- Rahoituksellisesti vuosi 2007 oli Akatemialle hyvä. Käytettävissä oleva rahoitus kasvoi reaalisesti 10 %. Lisärahoitus käytettiin tutkimusedellytysten kehittämiseen lisäämällä muun muassa huippuyksiköiden rahoitusta, vahvistamalla tutkimuksen kansainvälistymistä sekä tukemalla tutkimuksen uusiutumista ja uusia avauksia. Tutkijalähtöisiin korkeatasoisiin tutkimuksiin osoitettiin rahaa aiempaa enemmän.
- Vuonna 2007 Akatemia teki tutkimusrahoituspäätöksiä 264 miljoonan euron arvosta. Kilpaillun rahoituksen kasvun myötä myös tutkimuksen tieteellinen taso on vahvistunut selvästi, sillä vain kaikkein korkeatasoisimmiksi arvioidut hankkeet voitiin rahoittaa. Suomalaisten tutkijoiden kansainvälisten julkaisujen lukumäärä on tasaisesti kasvanut.
- Vuonna 2007 solmittiin sopimukset neljänteen kansalliseen tutkimuksen huippuyksikköohjelmaan valittujen yksiköiden tehtävistä ja rahoituksesta. Tutkimuksen huippuyksikköohjelmassa rahoitettiin 39 yksikköä.
- Suomalainen tutkimus on monimuotoista. Vuonna 2007 Akatemian tutkimusrahoitus jakautui monille tutkimusaloille yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa.
- Vuonna 2007 Akatemia osallistui OPM:n infrastruktuuriyöryhmän työskentelyyn. Laadukkaiden ja houkuttelevien tutkimusympäristöjen kehittämisessä tutkimusinfrastruktuureilla on entistä keskeisempi merkitys. Akatemian toimikuntien kanssa käytiin keskusteluja tutkimusinfrastruktuureista, erityisesti ESFRI -tiekartalla olevista asioista.

Tavoite 2. Suomen Akatemia vastaa ammattimaiseen tutkijanuraan liittyvillä toimillaan osaltaan siitä, että Suomessa on riittävä ja kansainvälisesti korkeatasoinen tutkijakunta.

- Suomen Akatemia on tutkijanuraan liittyvillä toimillaan osaltaan pyrkinyt vaikuttamaan siihen, että Suomessa on riittävä ja kansainvälisesti korkeatasoinen tutkijakunta. Vuonna 2007 Akatemialla oli 260 akatemiaturkijan ja 40 akatemiaprofessorin määräaikaista virkaa. Kilpailu Akatemian tutkijanviroista pysyi aikaisempien vuosien tavoin kovana. Vain noin joka kymmenes hakija sai viran.
- Tutkijankoulutukseen kohdennettiin vuonna 2007 noin 37 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi tutkijankoulutusta tuettiin muun muassa ohjelmärahoituksen, huippuyksikköohjelmien ja hankerahoituksen kautta.
- Akatemia on lisännyt tukeaan nuorille tutkijoille.
- Akatemia on edistänyt naisten tutkijanuraa. Vuonna 2007 akatemiaturkijan viran tai tutkijantohtorin rahoituksen saaneista naisten osuus ylitti jo asetetun 40 % tavoitteen.
- Akatemia on tukenut tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta ja kansainvälistä yhteistyötä. Tutkijaliikkuvuuden määrää pyritään nostamaan nimenomaan kansainvälisissä yhteishankkeissa.

Tavoite 3. Suomen Akatemia on kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu tutkimusrahoituksen ja tiedepolitiikan asiantuntijaorganisaatio.

- Akatemian henkilöstö oli laajasti edustettuna merkittävissä kansallisissa ja kansainvälisissä neuvottelukunnissa, komiteoissa ja työryhmissä.

- Ulkomaisten delegaatioiden vierailut Akatemiaan jatkuivat edelleen lukuisana. Vuonna 2007 Akatemiassa vieraili myös delegaatioita kansainvälisistä organisaatioista.
- Tutkimusohjelmien toteutuksessa Tekes ja ministeriöt sekä sairaanhoitopiirit, Kela ja Sitra ovat Akatemian yhteistyötahoja. Vuonna 2007 kymmenen kansallista rahoittajaa oli mukana rahoittamassa kahdeksaa tutkimusohjelmaa. Tekes oli mukana viidessä tutkimusohjelmassa noin 6,2 milj. euron rahoituksella. Käynnissä olleissa tutkimusohjelmissa ei ollut mukana yksityisiä rahoittajatahoja, mutta vuonna 2007 valmistelussa olleen ja päätetyn ohjelman rahoittajina on ensi kertaa yksityisiä yrityksiä.
- Vuonna 2007 Akatemialla oli neljä tutkimusohjelmaa, joissa oli mukana ulkomaisia rahoittajia kolmesta maasta (Kanada, Kiina ja Venäjä).
- Uutena kansainvälisenä monitieteisenä avauksena tehtiin rahoituspäätökset Kestävä energia -tutkimusohjelman (SusEn 2008 - 2011) käynnistämiseksi. Akatemian rahoittamissa ohjelman 14 hankkeessa on neljän muun kansallisen rahoittajan lisäksi rahoittajia Chilestä, Luxemburgista, Puolasta, Saksasta, Kiinasta ja Pohjoismaista.
- Vuonna 2007 Suomen Akatemia osallistui viiden pohjoismaisen huippuyksikköohjelman rahoittamiseen.
- Akatemia koordinoi kahta ERA-NET -hanketta (BONUS ja NORFACE) ja oli partnerina 14 hankkeessa. Useat ERA-NET -verkostot käynnistivät vuonna 2007 yhteisen haun. Akatemia osallistui hakuihin rahoittamalla konsortioissa mukana olevia suomalaisia tutkimusryhmiä.

Tavoite 4. Suomen Akatemia vastaa osaltaan siitä, että tutkimusta hyödynnetään laajasti ympäristön, hyvinvoinnin, kulttuurin ja talouden parhaaksi.

- Vuonna 2007 Akatemia välitti aktiivisesti tietoa toiminnastaan ja rahoittamastaan tutkimuksesta. Keskeisimpiä uusia avauksia oli tieteestä, tutkimustyöstä ja tutkijanurasta yleistajuisesti kertovan Tietysti.fi -sivuston avaaminen. Sivusto kokoaa yhteen tieteen vaikuttavuustarinoita ja tutkijanuran eri vaiheita sekä laajasti tiedetapahtumia ja -uutisia eri puolilta Suomea.
- Akatemia teki tiedettä tunnetuksi yhdessä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa ylläpitämällä sähköistä tiedeasiantuntijapalvelua EtsiXpertti.fi. Toteutetun kyselyn mukaan sekä toimittajat että tiedottajat ovat palveluun tyytyväisiä.
- Lukiolaisten tiedekilpailu Viksu järjestettiin edellisvuosien tapaan herättämään nuorten kiinnostusta tieteeseen ja tutkijanuraan.
- Suomen Akatemian edisti tutkijoiden ja elinkeinoelämän yhteistyötä ja tutkijoiden liikkuvuutta erityisellä Ind-Aca -rahoituksella. Akatemia tulee arvioimaan kyseisen rahoitusmuodon toimivuutta.
- Suomen Akatemia on ollut mukana käynnistämässä strategisen huippuosaamisen keskittymien toimintaa.
- Suomen Akatemia on mukana sektoritutkimuksen neuvottelukunnassa tavoitteena selkeyttää tieteellisen tutkimuksen asemaa osana yhteiskunnallisen päätöksenteon tietoperustaa.
- Tiedebarometrin (2007) mukaan suomalaiset luottavat tieteeseen, tutkimukseen ja tieteen toimijoihin, mukaan lukien Suomen Akatemia.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Akatemian hallintoviraston voimavarojen käyttö

Vuonna 2007 hallintoviraston kokonaiskustannukset (pois lukien tutkimusvirat) olivat 15,3 milj. euroa. Kustannuksista lähes puolet (48,4 %) oli henkilöstökustannuksia. Ostopalvelut, kuten tietoliikenne-, koulutus-, painatus- ja asiantuntijapalvelut kattoivat lähes 20 % kokonaiskustannuksista. Tilojen ja muiden erilliskustannusten, kuten aineiden ja tarvikkeiden, matkakulujen ja painotuotteiden osuudet olivat kumpikin 12,1 % kokonaiskustannuksista.

Kustannuslaji	2003		2004		2005		2006* ¹⁾		2007	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Henkilöstökustannukset	5 588	44,9	6 346	46,1	7 143	47,4	7 077	47,9	7 385	48,4
Palkkiot ja ylityöt	840	6,8	959	7,0	950	6,3	1 102	7,5	1 082	7,1
Ostopalvelut	2 108	16,9	2 269	16,5	2 980	19,8	2 573	17,4	2 767	18,1
Tilat	1 681	13,5	1 758	12,8	1 809	12,0	1 785	12,1	1 849	12,1
Muut erilliskustannukset	1 229	9,9	1 611	11,7	1 813	12,0	1 867	12,6	1 838	12,1
Laskennalliset erät	1 054	8,5	902	6,6	458	3,0	461	3,1	409	2,7
Tuotot	-56	-0,4	-83	-0,6	-96	-0,6	-85	-0,6	-80	-0,5
Yhteensä	12 444	100,0	13 762	100,0	15 057	100,0	14 779	100,0	15 250	100,0

*¹⁾ sisältää lomapalkkavelan teknisen oikaisun 393 000 euroa

Taulukko 1.3 Suomen Akatemian hallintoviraston kustannukset kustannuslajeittain vuosina 2003–2007 (1 000 euroa)

Vuoteen 2006 verrattuna kokonaiskustannukset kasvoivat 0,5 milj. euroa (3,2 %). Henkilöstökustannukset kasvoivat 0,3 milj. euroa (4,4 %) ja ostopalvelut 0,2 milj. euroa (7,5 %).

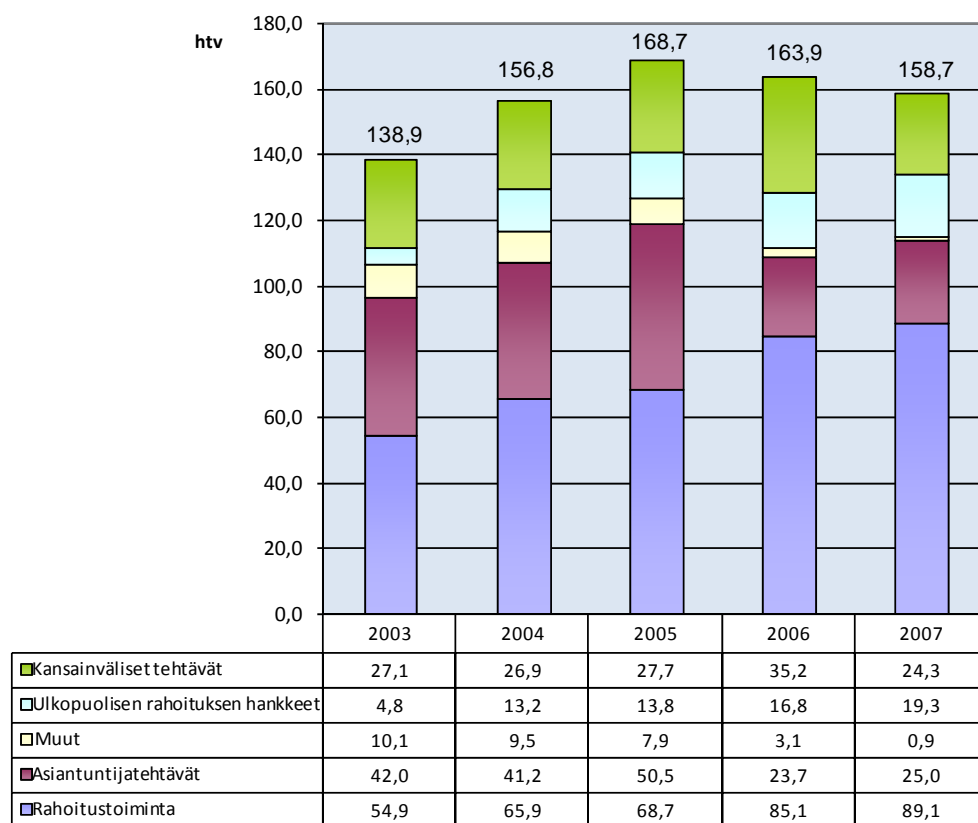
Hallintoviraston päätoimintojen kokonaiskustannukset

Hallintoviraston kokonaiskustannuksia tarkastellaan päätoiminnoittain; rahoitustoiminta, asiantuntijatehtävät, ulkopuolisen rahoituksen hankkeet, kansainväliset tehtävät ja muut toiminnot. Näille päätoiminnoille on toimintolaskennalla kohdennettu tukitoimintojen kustannukset. Toiminnoittain kohdennettuna hallintoviraston 15,3 milj. euron kokonaiskustannuksista yli puolet (54,9 %) oli rahoitustoimintaan (rahoitushakemusten valmistelu ja arviointi, päätöksenteko- ja toimeenpano sekä tutkimushankkeiden seuranta ja kehittäminen) liittyviä kustannuksia. Asiantuntijatehtäviin (arviointitehtävät, tiedepoliittisten julkaisusarjojen tuottaminen, tiedepoliittiset kehittämis- ja selvittämistehtävät sekä sidosryhmäyhteistyö) ja kansainvälisiin tehtäviin (EU- hankkeisiin ja kahdenvälisiin yhteistyösopimuksiin liittyvät tehtävät) kohdistui kumpaankin noin 15 % kokonaiskustannuksista. Ulkopuolisen rahoituksen hankkeiden (ERA-NET -hankkeet, Pohjoismaisen huippuyksikköohjelman sihteeristö) osuus kokonaiskustannuksista oli 12,5 %. Muiden toimintojen (erillisprojektit) osuus kokonaiskustannuksista oli erittäin vähäinen.

Päätoiminnot	2003		2004		2005		2006		2007	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Rahoitustoiminta	4 610	37,0	5 455	39,6	5 685	37,8	7 493	50,7	8 376	54,9
Asiantuntijatehtävät	4 391	35,3	4 310	31,3	5 085	33,8	2 294	15,5	2 418	15,9
Muut	430	3,5	402	2,9	378	2,5	98	0,7	24	0,2
Ulkopuolisen rahoituksen hankkeet	470	3,8	1 193	8,7	1 311	8,7	1 627	11,0	1 911	12,5
Kansainväliset tehtävät	2 543	20,4	2 402	17,5	2 598	17,3	3 268	22,1	2 520	16,5
Päätoiminnot yhteensä	12 444	100,0	13 762	100,0	15 056	100,0	14 780	100,0	15 250	100,0

Taulukko 1.4 Hallintoviraston kokonaiskustannukset päätoiminnoittain vuosina 2003–2007 (1 000 euroa)

Toimintoihin vuonna 2007 kohdennetut henkilötyövuodet (158,7 htv, josta 30,5 htv eli 19,2 % palkallisia poissaoloja ja 4,7 htv eli 3,0 % koulutuspäiviä) heijastelevat kokonaiskustannusten kohdistumista toiminnoittain.

Kuvio 1.23 Hallintoviraston päätoimintoihin käytetyt henkilötyövuodet 2003 - 2007 työajan-kohdentamisjärjestelmän tietojen perusteella

Pääosa hallintoviraston 158,7 henkilötyövuodesta kohdistui rahoitustoimintaan (89,1 htv). Asiantuntijatehtäviin ja kansainvälisiin tehtäviin kohdistui kumpaankin noin 25 henkilötyövuotta. Ulkopuolisen rahoituksen hankkeisiin käytettiin 19,3 henkilötyövuotta.

Vuonna 2007 rahoitustoiminnan, asiantuntijatehtävien ja ulkopuolisen rahoituksen hankkeiden kustannukset lisääntyivät yhteensä 1,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Vastaavasti lisääntyivät myös toimintoihin käytetyt henkilötyövuodet. Rahoitustoimintaan kohdennetut henkilötyövuodet

det kasvoivat 4,0 henkilötyövuodella, asiantuntijatehtäviin kohdennetut henkilötyövuodet 1,3 henkilötyövuodella ja ulkopuolisen rahoituksen hankkeet 2,5 henkilötyövuodella. Kustannusten lisäys ja henkilötyövuosien kasvu näille toiminnoille johtui osaksi tutkimusrahoitusjärjestelmän sähköisen asioinnin jatkokehitystyöstä, Suomen Akatemian ulkoisten verkkosivujen uudistamisesta ja tutkimusrahoituksen yleisten ehtojen ohjeistuksen siirtämisestä ulkoisille verkkosivuille.

Kansainvälisten ja muiden tehtävien kustannukset laskivat 0,8 milj. euroa, samoin vähenivät toimintoihin kohdistuneet henkilötyövuodet, 38,3:stä 25,2:een, yhteensä 13,1 htv. Muutokset aiheutuivat lähinnä Suomen EU -puheenjohtajakaudella vuonna 2006 järjestetyistä neljästä kansainvälisestä konferenssista sekä erillisprojektien (Snellman -hanke, Suomen Akatemian historiahanke) päätymisestä.

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus

Hallintoviraston toiminnan taloudellisuutta tarkastellaan rahoitusmuodoittain arvioimalla rahoitushakemusten käsittelykustannuksia (euroa/hakemus).

Taulukossa 1.5 on esitetty rahoitusmuodoittain kustannukset/ rahoitushakemus. Rahoitushakemusten määrissä on käytetty kolmen vuoden keskiarvoja, koska toiminnasta aiheutuvat kustannukset painottuvat vuosittain rahoitusmuodon sisällä hankkeiden elinkaaren eri vaiheisiin. Akatemian hankkeet ovat pääsääntöisesti nelivuotisia. Huippuyksikköohjelmasta ei vuonna 2007 järjestetty hakua. Vuonna 2007 järjestettiin haku kahdessa uudessa ohjelmassa, kun vastaavasti edellisvuonna hakuja järjestettiin viidessä tutkimusohjelmassa.

Rahoitustoiminnan palvelut**) (rahoitusmuodot)	2004 Yksikkö- kust.: €/ hak.	2005 Yksikkö- kust.: €/ hak.	2006 Yksikkö- kust.: €/ hak.	2007 Yksikkö- kust.: €/ hak.
Tutkimusohjelmat	1 617	1 813	1 969	2 308
Tutkimusvirat	1 188	1 175	1 020	1 032
Tutkimushankkeet	739	711	759	962
Kahdenvälinen tutkimusyhteistyö	580	561	569	657
Tutkijatohtorin projekti	597	569	718	943
Muu tutkimustuki	451	406	596	728
Tutkijoiden työskentely ulkomailla	424	373	386	483
Tutkijakoulut ja muu tutkijankoul.	519	518	858	1 110
Huippuyksikköohjelmat	5 186	5 465	5 411	*)

*) ei hakua vuonna 2007. Huippuyksikköohjelmien osalta tehtiin vuoden 2007 valtuudesta rahoituspäätökset neljänteen ohjelmaan 18 huippuyksikön rahoittamisesta vuosina 2008 – 2013, mutta hakuprosessia vuonna 2007 ei järjestetty.

**) Tutkimusohjelmat, tutkimusvirat ja tutkimushankkeet sisältävät aiehakemuksia.

Taulukko 1.5 Suomen Akatemian rahoitushakemusten käsittelykustannukset (euroa/hakemus) vuosina 2003 – 2007

1.3.2 Toiminnan tuottavuus

Hallintoviraston toiminnan tuottavuutta tarkastellaan rahoitusmuodoittain arvioimalla rahoitushakemusten käsittelyaikoja (työpäivien lukumäärä/ hakemukset) sekä tutkimusrahoitushakemusten käsittelykustannusten osuutta rahoituspäätöksistä (rahoituskäsittelykustannukset/rahoitusmuodon rahoituspäätökset).

Rahoitustoiminnan palvelut*) (rahoitusmuodot)	2004	2005	2006	2007
	Työpäivät/ hakemus	Työpäivät/ hakemus	Työpäivät/ hakemus	Työpäivät/ hakemus
Tutkimusohjelmat	2,86	3,45	3,54	3,32
Tutkimusvirat	1,76	1,87	1,62	1,40
Tutkimushankkeet	1,09	1,07	1,09	1,19
Kahdenvälinen tutkimusyhteistyö	1,04	1,21	1,12	1,04
Tutkijatohtorin projekti	0,77	0,70	0,86	0,99
Muu tutkimustuki	0,59	0,55	0,82	0,86
Tutkijoiden työskentely ulkomailla	0,62	0,54	0,50	0,48
Tutkijakoulut ja muu tutkijankoulutus	0,89	1,01	1,56	1,76
Huippuyksikköohjelmat	5,32	5,38	7,60	-

*) Tutkimusohjelmat, tutkimusvirat ja tutkimushankkeet sisältävät aiehakemuksia.

Taulukko 1.6 Suomen Akatemian rahoitushakemusten käsittelyajat vuosina 2003 – 2007 (työpäivää/hakemus)

Taulukossa 1.6 on esitetty rahoitusmuodoittain käsittelyajat. Rahoitushakemusten käsittelyaika on laskettu jakamalla kokonaistyöpäivät hakemusten lukumäärällä. Rahoitushakemusten määrissä on käytetty kolmen vuoden keskiarvoa.

Vuonna 2007 tutkimusrahoitushakemusten käsittelykustannusten osuus rahoituspäätöksistä (rahoitusmuodon kokonaiskäsittelykustannukset/ rahoitusmuodon kokonaisrahoitus) vaihteli suuresti rahoitusmuodoittain, huippuyksikköohjelman 0,9 %:sta kahdenvälisen tutkimusyhteistyön 34,8 %:iin.

Rahoitustoiminnan palvelut (rahoitusmuodot)	2003	2004	2005	2006	2007
	%	%	%	%	%
Tutkimusohjelmat	2,2	4,0	5,3	4,0	6,9
Huippuyksikköohjelmat	0,0	2,3	1,8	19,4	0,9
Ohjelmat yhteensä	2,5	3,3	3,2	5,1	3,6
Tutkimusvirat	3,2	3,1	2,6	2,3	2,9
Tutkimushankkeet	1,5	1,7	1,8	1,9	2,1
Tutkijatohtorin projekti	1,9	1,5	1,3	2,4	2,7
Kahdenvälinen tutkimusyhteistyö	26,3	29,2	24,0	18,8	34,8
Tutkijoiden työskentely ulkomailla	5,3	5,0	5,3	3,7	5,4
Muu tutkimustuki	2,8	3,1	2,9	7,5	3,3
Tutkijakoulut ja muu tutkijankoulutus	1,8	1,3	4,3	1,7	9,5
Muut tuet yhteensä	2,3	2,2	2,2	2,4	2,7
Rahoitustoiminta yhteensä	2,4	2,5	2,5	3,0	3,3

Taulukko 1.7 Suomen Akatemian tutkimusrahoitushakemusten käsittelykustannusten osuus rahoituspäätöksistä vuosina 2003 - 2007

Vuonna 2007 tutkimusrahoitushakemusten käsittelykustannusten osuus rahoituspäätöksistä pysyi edelliseen vuoteen verrattuna lähes ennallaan. Osuus nousi 3,0 %:sta 3,3 %:iin. Rahoitusmuodotain oli suurempaa vaihtelua.

Vuoteen 2006 verrattuna käsittelykustannusten osuus rahoituspäätöksistä laski huomattavasti huippuyksikköohjelmahakemusten osalta. Muutoksen syynä oli lähinnä, että vuonna 2007 huippuyksikköohjelmien valtuudesta tehtiin rahoituspäätökset neljänteen ohjelmaan (2008 – 2013) 18 huippuyksikön rahoittamiseksi, mutta hakuprosessi oli vuonna 2006.

Käsittelykustannusten osuus rahoituspäätöksistä nousi huomattavasti kahdenvälisen tutkimusyhteistyön, sekä tutkijakoulut ja muu tutkijankoulutus -hakemusten osalta. Kasvu selittyy lähinnä muutoksilla rahoituspäätösten määrissä. Kahdenvälisen tutkimustyön määrärahamyönnöt laskivat edellisvuoden 2,56 milj. eurosta 1,46 milj. euroon vuonna 2007, samoin kuin tutkijakoulut ja muu tutkijankoulutus määrärahamyönnöt (14,60 milj. eurosta 1,14 milj. euroon). Akatemia on siirtynyt rahoittamaan opetusministeriön tutkijakouluille tuen kerralla koko niiden toimintakaudeksi, jolloin tuen euromäärä vaihtelee paljon talousarviovuosittain.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Suomen Akatemialla ei ole varsinaista maksullista toimintaa.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

Opetusministeriö ei ole vahvistanut Akatemialle erityisiä tulostavoitteita yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudesta.

	Tilinpäätös 2005	Tilinpäätös 2006	Tilinpäätös 2007
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
<i>Muilta valtion virastoilta saatava rahoitus</i>		20 000,00	-
Tekes		10 000,00	
Maa- ja metsätalousministeriö		10 000,00	
<i>EU:lta saatava rahoitus</i>	814 043,19	891 408,98	770 763,21
6. puiteohjelman EU-hankkeet (ERA-NET ym.) a)	814 043,19	891 408,98	770 763,21
<i>Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus</i>	141 954,94	151 693,30	84 387,71
FCIBER b)	60 000,00	60 000,00	-
Pohjoismaisen huippuyksikköohjelman sihteeristö (PM) c)	66 954,94	64 293,30	72 985,71
Kantasolututkimus (JDRF) d)	15 000,00	12 400,00	11 402,00
Itämeri-konferenssi e)		10 000,00	-
Elintarviketieteen arviointi		5 000,00	-
Tuotot yhteensä	955 998,13	1 063 102,28	855 150,92
Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannukset			
<i>Muilta valtion virastoilta saatava rahoitus</i>		21 495,54	-
Tekes		10 747,77	
Maa- ja metsätalousministeriö		10 747,77	
<i>EU:lta saatava rahoitus</i>	1 584 405,93	1 650 192,24	1 503 892,20
6. PO:n EU-hankkeet (ERA-NET ym.) a)	1 584 405,93	1 650 192,24	1 503 892,20
<i>Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus</i>	426 170,27	529 477,47	242 564,16
FCIBER b)	244 713,90	244 560,52	120 533,83
Pohjoismaisen huippuyksikköohjelman sihteeristö (PM) c)	172 791,01	179 662,09	100 119,42
Kantasolututkimus (JDRF) d)	8 665,36	12 393,99	13 667,11
Itämeri-konferenssi e)		87 486,99	8 243,80
Elintarviketieteen arviointi		5 373,88	-
Kustannukset yhteensä	2 010 576,20	2 201 165,25	1 746 456,36
Kustannusvastaavuus	-1 054 578,07	-1 138 062,97	-891 305,44
Kustannusvastaavuus %	48 %	48 %	49 %

a) EU:lta saatu rahoitus liittyy 6. puiteohjelman hankkeisiin (ERA-NET ym).

b) Liiketoimintaosaamisen Suomen Akatemian New Yorkin (FCIBER) toimipisteen toiminta ja hanke päättyi vuonna 2006, mutta kustannuksia kertyi vielä vuonna 2007.

c) Pohjoismaisen huippuyksikköohjelman sihteeristö (PM) –hanke päättyi vuonna 2007.

d) Suomen Akatemian sopimus the Juvenile Diabetes Research Foundation Internationalin (JDRF) kanssa. Sopimuksen puitteissa Akatemia ja JDRF toteuttavat yhteistyössä kantasolututkimuksen Suomessa vuosien 2005 – 2008 aikana.

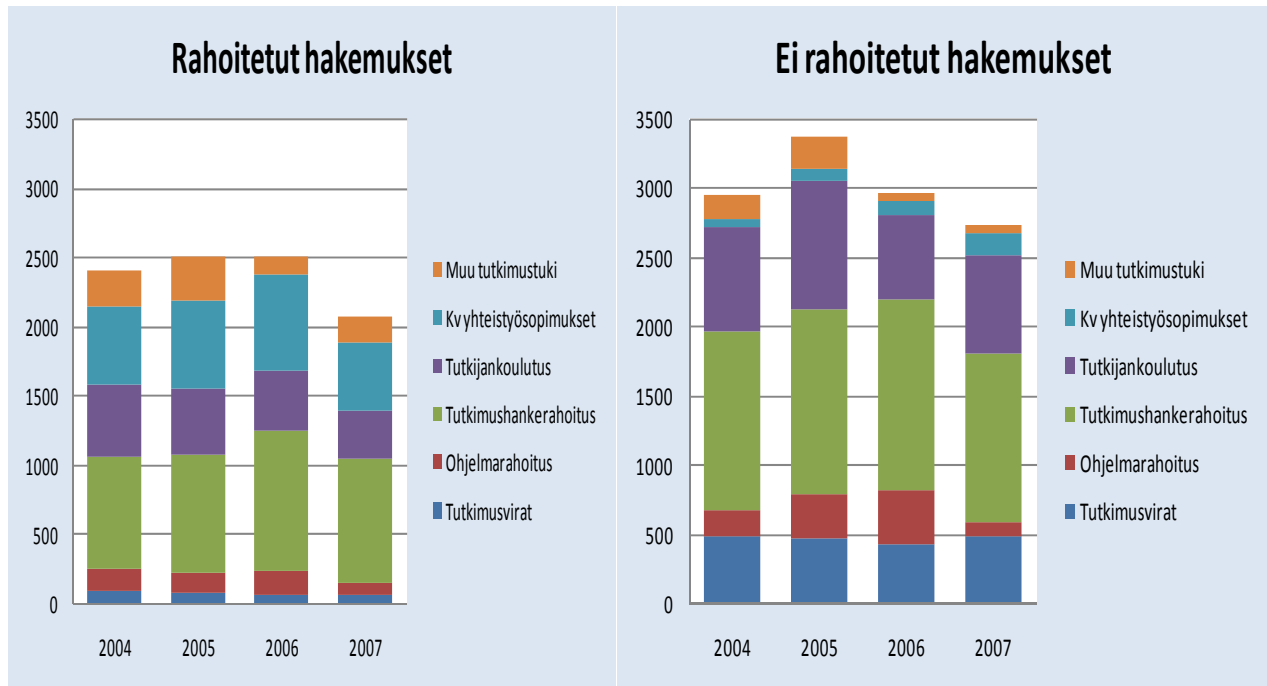
e) Suomen EU-puheenjohtajuuskauteen liittyvä Itämeri-konferenssi järjestettiin vuonna 2006, mutta kustannuksia kertyi vielä vuonna 2007 aikana.

Taulukko 1.8 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2005 – 2007

1.4. Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Käsiteltyjen hakemusten lukumäärä oli 4820 vuonna 2007, kun edellisenä vuonna käsiteltyjen hakemusten lukumäärä oli 5567. Hakemusten määrään vaikuttaa haettavissa olevien tutkimusohjelmien lukumäärä sekä tutkimusrahoituksen kohdentuminen eri rahoitusmuotoihin.

Kuvio 1.24 Rahoitettujen ja ei rahoitettujen hakemusten lukumäärät

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Sähköinen asiointi

Suomen Akatemian hallitus teki vuonna 2005 periaatepäätöksen siirtymisestä vuoden 2006 aikana kokonaan sähköiseen asiakirjamenettelyyn tutkimusrahoituksen hakemisessa, asiantuntijalausunnoissa ja hakemusten käsittelyssä sekä tutkimusrahoituksen raportoinnissa. Tavoitteena on edistää tutkijoiden tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua, lisätä läpinäkyvyyttä ja onnistua valitsemaan tutkimusrahoitukseen oikeat hankkeet. Tavoitteena on myös lyhentää hakemusten käsittelyaikoja sekä lisätä tuottavuutta tieteellisestä laadusta tinkimättä.

Sähköistä asiointia koskeva periaatepäätös on pääosin toteutettu. Vuonna 2007 toteutettiin hakemuksen sisältöä koskevia muutoksia ja otettiin käyttöön uudistettu tutkimusraportti. Toimintakerptomusvuonna jatkettiin myös sähköisen asiakirjamenettelyn käyttöönottoa asiantuntijalausunnoissa, asioiden valmistelussa hallintovirastossa, toimikuntien valmisteluryhmissä ja toimikuntakäsittelyssä.

Sähköisen asiakirjakäsittelyn käyttöön ottaminen on edellyttänyt ja edellyttää jatkossakin toimintatapojen uudistamista. Akatemian strategisena hankkeena aloitettiin tietohallinnon uudistamistyö.

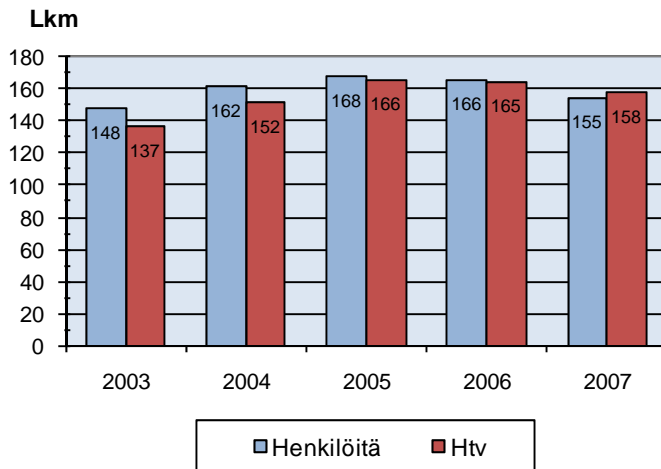
Terveyden tutkimuksen asiakaskysely: esimerkki palvelukyvyyn kehittämistä Suomen Akatemiassa

Terveyden tutkimuksen yksikkö toteutti vuonna 2007 kaksivaiheisen verkkopohjaisen asiakaskyselyn. Kysely lähetettiin kaikille terveyden tutkimuksen toimikunnasta yleistä tutkimusmäärärahaa vuonna 2007 hakeneille noin 200 tutkijalle. Ensimmäisen vaiheen kyselyyn vastasi 66 prosenttia hakijoista, toisen vaiheen kyselyyn 48 prosenttia syyskuussa päätöksen saaneista tutkijoista. Kyselyn tavoitteena oli selvittää tutkijayhteisön kokemuksia ja mielipiteitä Suomen Akatemian hakuprosessin toimivuudesta, hakemusten arviointitoiminnasta ja päätöksenteosta erityisesti terveyden tutkimuksen aloilla. Kyselyn tulokset auttavat myös kehittämään Akatemian verkkosivuja, sähköistä asiointia sekä tutkimusrahoitukseen liittyvää viestintää.

Terveyden tutkimuksen toimikunnan asiakkaille pilottina toteutetusta kyselykokonaisuudesta saatiin laajemman kyselyn suunnittelun tueksi hyödyllistä tietoa esimerkiksi kysymysten toimivuudesta, vastausaktiivisuudesta, kyselyn käytännön organisoinnista sekä suomeksi ja englanniksi vastausmahdollisuuden sisältäneiden kyselyiden teknisestä toteutuksesta. Vuonna 2008 Akatemia tullee toteuttamaan kaikkien neljän tieteellisen toimikunnan asiakkaita koskevan asiakaskyselyn.

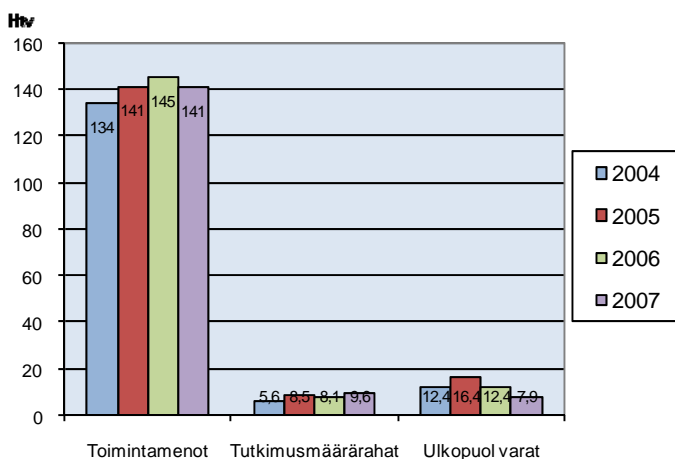
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen hallintovirastossa

1.5.1 Akatemian hallintoviraston henkilöstö

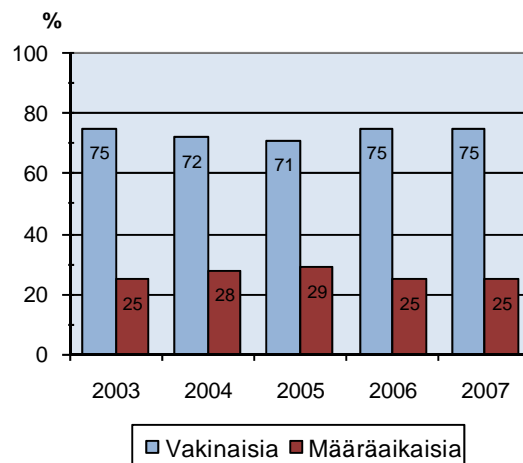
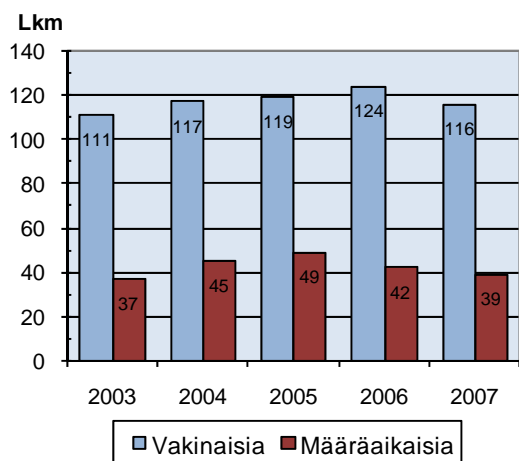
Kuvio 1.25 Henkilöstön määrä ja henkilötövuodet (htv) vuosina 2003–2007

Hallintoviraston henkilökuntaan kuului 155 henkilöä 31.12.2007 (2006:166). Näiden lisäksi 18 henkilöä oli virkavapaalla; vähennystä oli 7,1 % vuoteen 2006 verrattuna. Vuonna 2007 Akatemian henkilötövuosien määrä oli 158,4 htv (2006: 165) eli vähennys vuoteen 2006 verrattuna oli 4,2 %. Henkilöstömäärän vähentyminen johtuu valtionhallinnon tuottavuusohjelmasta, jonka mukaan Akatemian tulee vähentää henkilöstövoimavarojaan 20 henkilötövuotta vuosien 2007 - 2011 aikana. Vuoden 2007 aikana Akatemiassa työskenteli yliopisto- ja ammattikorkeakouluharjoittelijoita yhteensä 7 henkilöä.

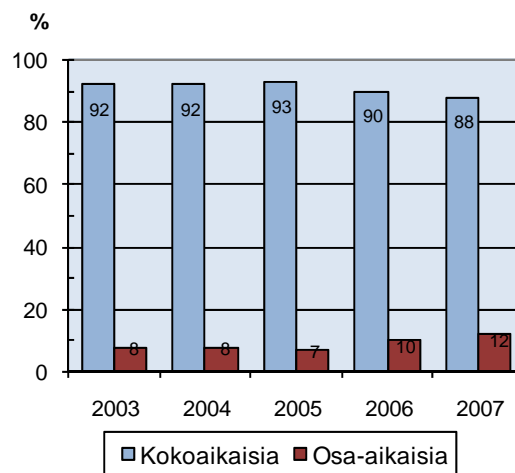
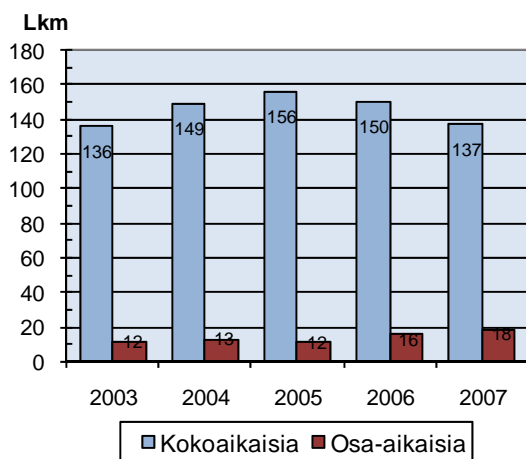
Kuvio 1.26 Akatemian ja ulkopuolisen rahoituksen osuudet vuosina 2004–2007

Toimintamenomomentilta palkattujen osuus oli 141 henkilötövuotta (2006: 145 htv). Tutkimusohjelmien koordinointitehtäviin oli tutkimusmäärärahoilla palkattu 9,6 henkilötövuotta (2006: 8,1 htv). Ulkopuolisilla varoilla (mm. ERA-NET) palkattujen osuus oli 7,9 henkilötövuotta (2006: 12,4 htv).

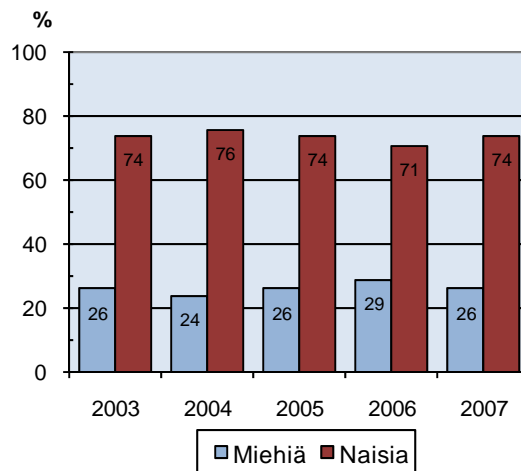
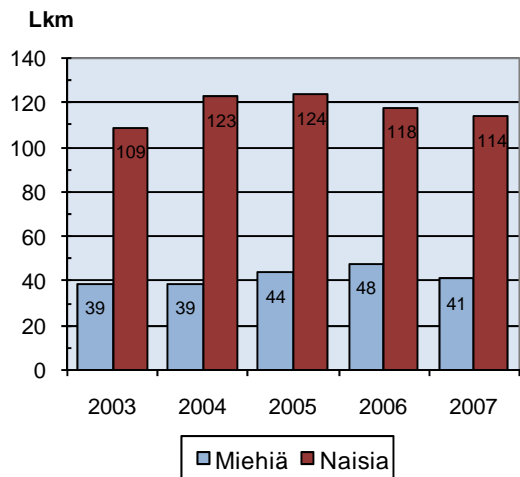
Kuvio 1.27 Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 2003–2007 (lukumäärä ja prosenttia)

Vuoden 2007 lopussa oli vakinaisessa palvelussuhteessa 116 (75 %) ja määräaikaisessa 39 (25 %) henkilöä. Määräaikaisten osuus pysyi ennallaan.

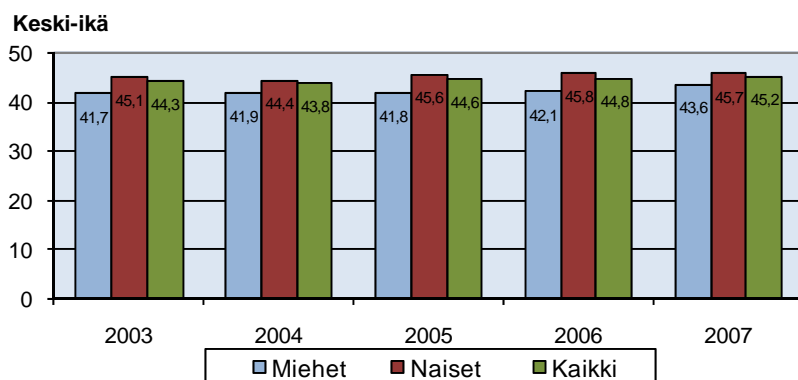
Kuvio 1.28 Koko- ja osa-aikaiset työntekijät vuosina 2003–2007

Henkilöstöstä oli kokoaikaisia 137 (88 %) ja osa-aikaisia 18 (12 %). Osa-aikaisten määrä on hieman kasvanut. Pääosa osa-aikaisista oli osa-aikaeläkkeellä (33 %) tai osittaisella hoitovapaalla (28 %).

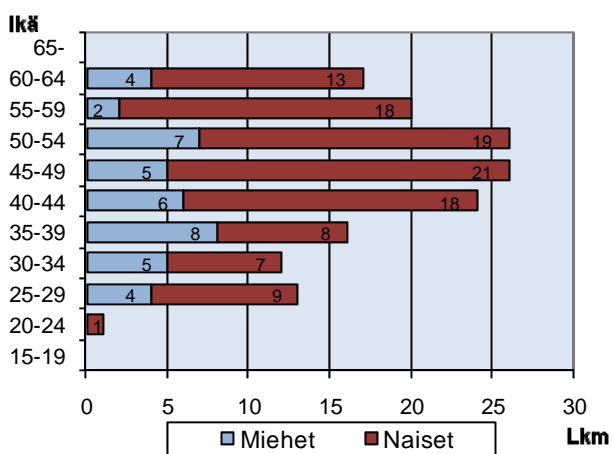

Kuvio 1.29 Henkilöstön sukupuolirakenne vuosina 2003–2007 (lukumäärä ja prosenttia)

Miesten osuus (26%) henkilöstöstä laski hieman. Suomen Akatemian tasa-arvosuunnitelman tavoitteena on tasapuolisempi sukupuolirakenne kaikissa tehtävissä.

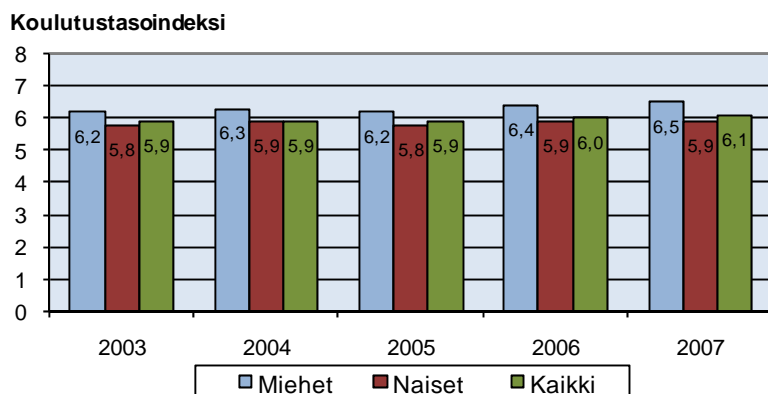

Kuvio 1.30 Henkilöstön keski-ikä vuosina 2003–2007

Kuvio 1.31 Henkilöstön ikärakenne sukupuolen mukaan vuosina 2003–2007

Seuraavan kymmenen vuoden aikana Akatemian henkilöstöstä merkittävä osa jää eläkkeelle. Nuoremmissa ikäluokissa miesten suhteellinen osuus on suurempi kuin vanhemmissa ikäluokissa.

Kuvio 1.32 Henkilöstön koulutustasoindeksi vuosina 2003–2007

Koulutustasoindeksi on noussut hieman vuosina 2006 ja 2007. Tohtorin tutkinnon suorittaneiden osuus henkilökunnasta oli 23,5 %, ylemmän korkeakouluasteen suorittaneiden osuus 30,1 % ja alemman korkeakouluasteen suorittaneiden osuus 12,7 %.

Koulutustasoindeksi on laskettu valtiovarainministeriön Henkilöstötilinpäätöksen käsikirjan (2001) mukaisesti.

Työvoimakustannukset	2003	2004	2005	2006	2007
Henkilöstön palkat	4 610 400	5 103 200	5 854 400	6 060 307	6 232 363
Sosiaaliturvan kustannukset	1 057 900	1 117 300	1 345 800	1 209 082	1 319 864
Työterveydenhuolto ¹	96 100	101 200	113 700	84 400	97 805
Koulutuskustannukset ²	118 000	225 200	234 500	225 600	299 670
TYHY -toimintakustannukset ³			43 900	39 200	51 394
Kokonaistyövoimakustannukset(euroa)	5 891 300	6 546 900	7 592 300	7 618 589	8 001 096
Kokonaistyövoimakustannukset (htv)	43 002	43 072	45 736	46 173	50 640

1 Brutto eli työterveyshuollon kustannusten palautuksia (KELA) ei ole vähennetty.

2 Koulutuskustannuksiin sisältyy myös kehittämiskustannuksia, esim. yksiköiden kehittämispäivät. Ei sisälly koulutusajan palkat.

3 Tyhy – toimintakustannukset sisältävät hallintoviraston yhteisen tyhy-toiminnan (A0042)

Taulukko 1.9 Työvoimakustannukset vuosina 2003–2007

	2005	2006	2007
Välilliset työvoimakustannukset (euroa)	3 391 111	3 097 150	3 429 513
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %	80,5	80,7	75,6
Tehdyn työajan palkat (% palkkasummasta)	71,8	74,6	73,4

Taulukko 1.10 Välilliset työvoimakustannukset vuosina 2005–2007

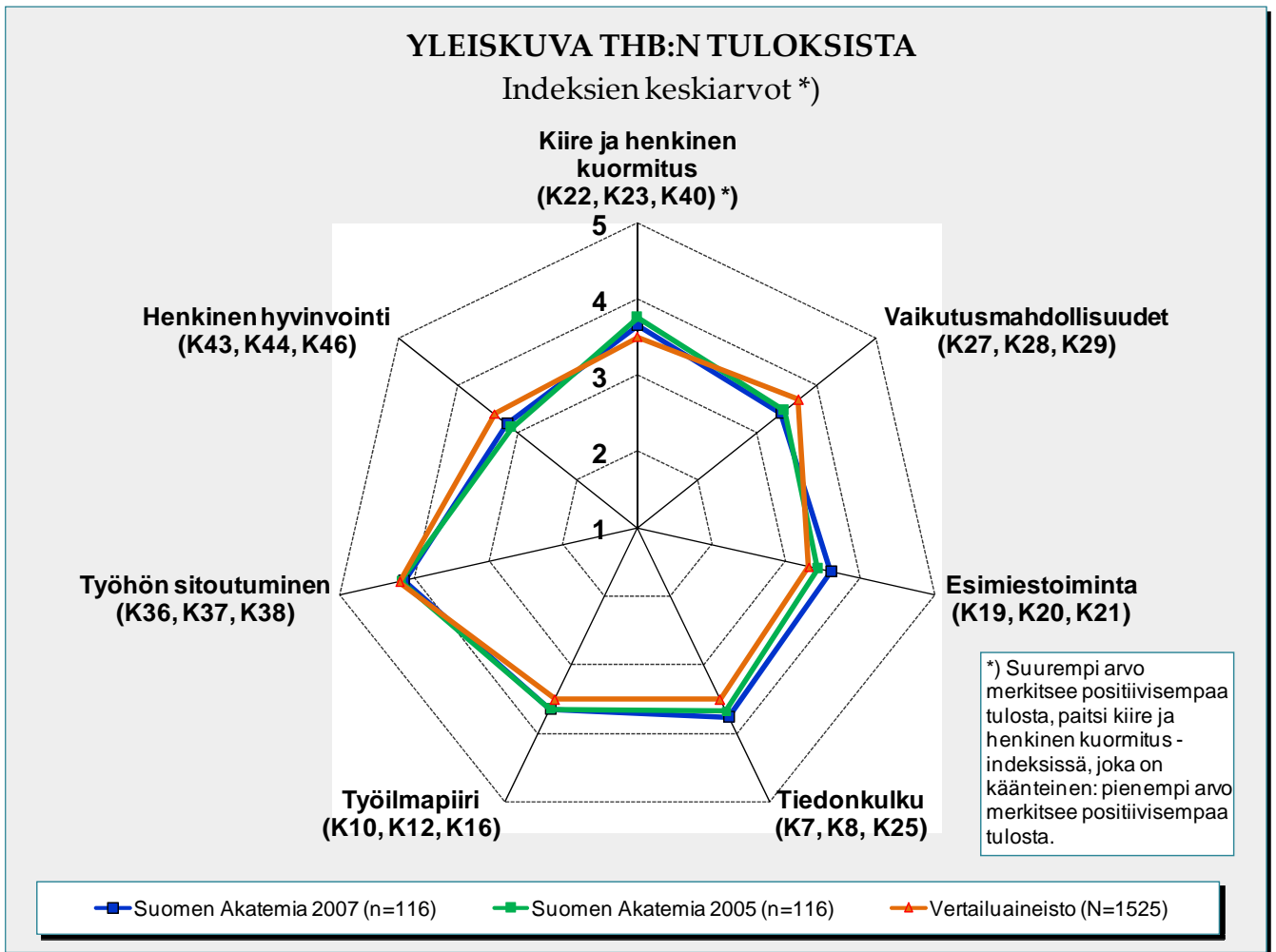
1.5.2 Työhyvinvointi

Suomen Akatemian työhyvinvointia ja työkykyä edistävästä toiminnasta vastaa TYHY -ryhmä, jossa ovat edustettuna työsuojelun, työterveyshuollon, henkilöstöhallinnon ja osaamisen kehittämisen asiantuntemus sekä eri henkilöstöryhmät. TYHY-ryhmä toimii myös valtion työsuojelun yhteistoimintasuojelun mukaisena yhteistoimintaelimenä työsuojeluasioissa (työsuojelutoimikunta).

Suomen Akatemian TYHY-toiminnan painopiste on ennaltaehkäisevässä ja työkykyä kehittävässä, työ- ja toimintakyvyn heikkenemisen uhkaa lieventävässä toiminnassa. Toiminta toteutetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Vuonna 2007 kiinnitettiin erityistä huomiota työyhteisön hyvinvointiin ja Työilmapiiri- ja työhyvinvointibarometri (THB) -palautteiden pohjalta tehtävään työhyvinvoinnin kehittämistyöhön. Valtionhallinnon tuottavuusohjelman mukainen henkilöstöresurssien niukkeneminen on lisännyt entisestään työhyvinvointitoiminnan merkitystä Akatemiassa. Tavoitteena on tukea työyhteisöä, jotta sen toimintavarmuus säilyy myös muutostilanteissa ja muissa epävarmuutta lisäävissä tilanteissa.

Aikaisempien vuosien tapaan vuoden 2007 aikana järjestettiin runsaasti TYHY-toimintasuunnitelmaan perustuvaa henkilöstön työkykyä ja työhyvinvointia ylläpitävää ja edistävää toimintaa, kuten esimerkiksi yhteiset retket ja juhlat, luennot ja kurssit, hierontapalvelut sekä ohjatut liikuntapalvelut. Lisäksi osallistuttiin useisiin urheilu- ja kulttuuritapahtumiin.

Akatemiassa toteutettiin vuonna 2007 työhyvinvointikysely, jolla selvitettiin viraston toimintaa työyhteisönä. Menetelmänä käytettiin Työterveyslaitoksessa kehitettyä työilmapiiri- ja työhyvinvointibarometriä (THB). Kyselyyn vastasi 74 % henkilöstöstä. Kysely toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2009.

Kuvio 1.33 Yhteenveto vuoden 2007 työilmapiiri- ja hyvinvointibarometrasta*

Kyselyllä mitattavia aihealueita ovat: kiire ja henkinen kuormitus, vaikutusmahdollisuudet työhön, esimiestoiminta, tiedonkulku, työilmapiiri, työhön sitoutuminen ja henkinen hyvinvointi. Kyselystä voidaan laskea työtyytyväisyysindeksi (ei verrannollinen VMBaroon), joka vuonna 2007 oli 3,62 (2005: 3,58).

THB -kyselyn tulokset käsiteltiin yksiköittäin palautetilaisuuksissa, johdon ja keskijohdon palautetilaisuudessa sekä TYHY -ryhmässä. Kehittämiskohteiksi kyselyssä nousivat erityisesti omaan työhön vaikuttamismahdollisuudet sekä kiireen ja henkisen kuormituksen vähentäminen. Kehittämiskohteisiin pyritään vaikuttamaan erityisesti vuonna 2008 valmistuvan henkilöstöstrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman kautta.

Esimiestyöskentelyn kehittämistä tuettiin mm. jatkamalla esimiesten työnohjausta ja järjestämällä esimiehille keskustelutilaisuuksia. Esimiestyöskentelyä arvioitiin jälleen kyselyllä, joka sisälsi viisi arviointitekijää, joista jokainen koostui kuudesta väittämästä. Kunkin arviointitekijän yhteydessä oli mahdollista antaa myös vapaamuotoinen palaute. Hallintoviraston tuloksissa ovat mukana kaikki esimiehet, myös ylijohtajat ja pääjohtaja. Kyselyn vastausprosentti oli 58.

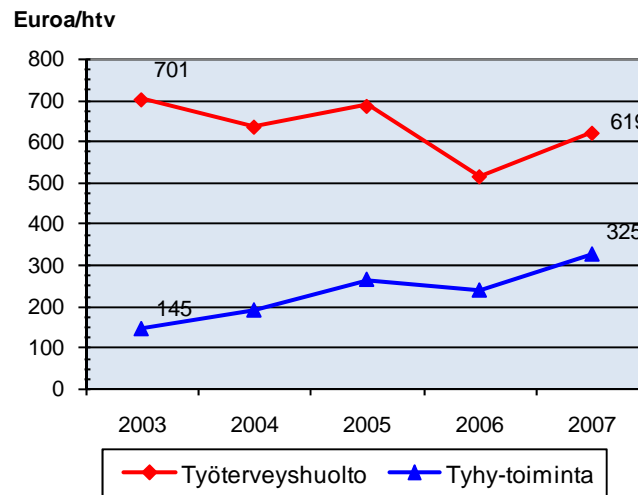
Arviointitekijöittäin tulokset olivat (asteikolla 1-5, mitä suurempi arvo sitä parempi; suluissa vuoden 2006 tulokset):

1. Motivointi ja viestintätaidot, ka 3,87 (3,71)
2. Tavoitteellisuus ja toiminnan organisointi, ka 3,65 (3,57)
3. Luotettavuus, tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus, ka 4,02 (3,92)
4. Yhteistyökyky ja palautteen antaminen, ka 3,75 (3,64)
5. Yksikön voimavaroista ja henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen, ka 3,67 (3,61)

Tulosten perusteella voidaan todeta esimiestyöskentelyn saaneen hyvät arviot kaikilla osa-alueilla. Kaikilla osa-alueilla tulokset ovat parantuneet vuoteen 2006 verrattuna.

	2003	2004	2005	2006	2007
TYHY -kustannukset (Euroa)	19 800	28 800	43 900	39 200	51 394
TTH -kustannukset (Euroa)	96 100	101 200	113 700	84 400	97 805

Taulukko 1.11 TYHY-toiminnan ja työterveydenhuollon (TTH) kustannukset vuosina 2003-2007

Kuvio 1.34 TYHY -toiminnan ja työterveydenhuollon (TTH) kustannukset (€/htv) vuosina 2003-2007

Työhyvinvointitoiminnan sekä työterveydenhuollon kustannukset nousivat vuoteen 2006 verrattuna. Työhyvinvointitoiminta oli aktiivista. Työterveydenhuollon kustannuksia nosti erityisesti työhyvinvointikyselyn toteuttaminen. Vuonna 2007 toteutuneista työterveydenhuollon kustannuksista käytettiin ennalta ehkäisevään ja työkykyä ylläpitävään toimintaan yhteensä noin 44 900 euroa. (2006: n. 31 800 euroa)

	2003	2004	2005	2006	2007
Sisäinen vaihtuvuus	5,0	5,4	1,2	2,4	4,2
Lähtövaihtuvuus (eronneet)	7,9	5,4	3,1	4,8	10,2
Kokonaispoistuma	17,1	12,1	9,9	12,5	19,9
Tulovaihtuvuus	20,7	19,6	17,9	13,1	15,7

Sisäinen vaihtuvuus: oman organisaation sisällä vuonna 2007 tehtäviä vaihtaneiden henkilöiden lukumäärän % -osuus vuoden 2006 henkilöstöstä.

Lähtövaihtuvuus (eronneet): toisen työnantajan palvelukseen vuonna 2007 siirtyneiden henkilöiden lukumäärän osuus % -osuus vuoden 2006 lopun henkilöstöstä.

Kokonaispoistuma: kaikkien organisaation palveluksesta eronneiden tai palkattomalle virkavapaalle siirtyneiden yhteismäärän % -osuus vuoden 2006 lopun henkilöstöstä (harjoittelijat eivät mukana luvuissa eivätkä perhevapaalle/perhevapaalta siirtyneet)

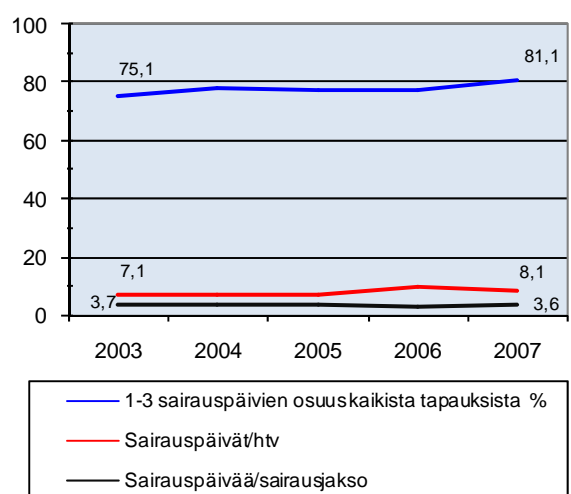
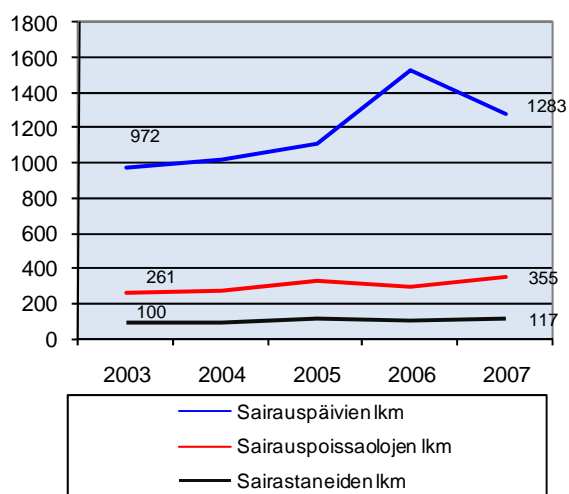
Tulovaihtuvuus: palvelukseen otettujen uusien henkilöiden ja palkattomalta virkavapaalta palanneiden henkilöiden lukumäärän % -osuus vuoden 2006 lopun henkilöstöstä (harjoittelijat eivät mukana luvuissa eivätkä perhevapaalle/perhevapaalta siirtyneet)

Taulukko 1.12 Henkilöstön lähtö- ja tulovaihtuvuus vuosina 2003—2007 (%)

Henkilöstön vaihtuvuus on lisääntynyt vuonna 2007. Akatemiassa on suhtauduttu myönteisesti toisen tehtävän hoitamiseen omassa organisaatiossa sekä muissa valtion organisaatioissa, mikä on lisännyt liikkuvuutta. Lähtövaihtuvuuteen vaikutti myös mm. neljän henkilön siirtyminen BONUS EEIG:n palvelukseen joulukuussa 2007.

Eläkelaji	2003	2004	2005	2006	2007
Työkyvyttömyyseläke	0	0	0	0	2
Osatyökyvyttömyyseläke	1	0	0	0	0
Yksilöllinen varhaiseläke	0	0	0	0	0
yhteensä	1	0	0	0	0

Taulukko 1.13 Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneet eläkelajeittain vuosina 2003—2007

Kuvio 1.35 Henkilöstön sairauspoissaolot vuosina 2003- 2007

Vuonna 2007 sairauspoissaolot olivat 5,1 henkilötyövuotta. (2006: 6,0 htv). Sairauspoissaolojen määrä oli 8,1 sairauspäivää/htv. (2006: 9,3).

1.5.3 Koulutus ja kehittäminen

Hallintoviraston osaamisen kehittämisen suunnitelmassa varauduttiin virastossa tapahtuvien uudistusten ja muutosten tukemiseen sekä mahdolliseen henkilöstövoimavarojen niukkenemiseen.

Osaamisen kehittämisen painopistealueet olivat hallinnollisen osaamisen kehittäminen (mm. esittelijän koulutus, hankintalain koulutus), kansainvälistymisen tukeminen (kieli- ja kulttuurikoulutukset) sekä tietoteknisen osaamisen tukeminen (Office 2007 -siirtymäkoulutus).

Tiiminvetäjille järjestettiin yhteistä perus- ja jatkokoulutusta, jonka tavoitteena oli mm. selkiyttää tiiminvetäjän roolia ja tehtävää. Esimiestyötä tuettiin järjestämällä säännöllisesti tapaamisia eri teemojen ympärille, esimerkiksi puheeksi ottaminen.

Koulutuksen ohella henkilöstön osaamista edistettiin myös henkilövaihdolla, jota toteutettiin Tekesin ja ESF:n (European Science Foundation) kanssa. Myös Sitran kanssa aloitettiin henkilövaihtoyhteistyö. Osaamisverkostotoimintaa käynnistettiin pilottiryhmällä. Myös työnohjauksella ja ns. coachingilla on tuettu henkilöstön osaamisen kehittämistä ja jaksamista. Hallintoviraston yhteisen henkilöstökoulutuksen kustannukset vuonna 2007 olivat 67 309 euroa.

Yksiköt vastaavat henkilöstönsä omasta, henkilökohtaisiin kehityssuunnitelmiin perustuvasta koulutuksesta ja osaamisen kehittämisestä sekä yksikkökohtaisesta kehittämisestä (esim. yksiköiden kehittämispäivät). Yksiköiden hankkiman koulutuksen ja kehittämisen kustannukset vuonna 2007 olivat 232 361 euroa. Yksikkökohtaiset erot ovat suuria.

Koulutuskustannukset	2003	2004	2005	2006	2007
Euroa	239 000	395 100	404 900	371 000	511 491
Euroa/htv	1 745	2 599	2 439	2 248	3 237

Taulukko 1.14 Henkilöstökoulutuksen kustannukset vuosina 2003 - 2007

Koulutuspäivät	2003	2004	2005	2006	2007
Työpäiviä	758	1 054	1 040	900	1 183
Työpäiviä/htv	5,5	6,9	6,3	5,5	7,5

Taulukko 1.15 Henkilöstökoulutukseen käytetty aika vuosina 2003 - 2007

Vuonna 2007 henkilöstökoulutuksen ja -kehittämisen kustannukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna, ml. Akatemian yhteinen - ja yksiköiden itsensä hankkima koulutus. Koulutuskustannukset sisältävät koulutuspalvelut, koulutuksen matkakustannukset ja koulutusajan palkkauskustannukset sekä yksiköiden kehittämispäivien kustannuksia. Koulutusajan palkkauskustannukset olivat 211 821 euroa (2006: 145 400 euroa) sekä koulutuspalvelut ja matkakustannukset yhteensä 299 670 euroa (2006: 225 600 euroa). Hallintovirastossa koulutukseen käytettyjen työpäivien lukumäärä nousi edelliseen vuoteen verrattuna. Osaltaan työpäivien määrän nousuun vaikutti Office -siirtymäkoulutus, johon osallistuivat

lähes kaikki hallintoviraston työntekijät. Henkilöstön koulutukseen käytetty aika oli yhteensä noin 4,7 henkilötyövuotta. Henkilötyövuotta kohden käytettiin koulutukseen 7,5 työpäivää.

Positiivisena kehityssuuntana havaitaan koulutuskustannusten ja käytettyjen koulutuspäivien määrän kääntyminen nousuun edellisvuoden notkahduksen jälkeen, huolimatta siitä, että vuosi 2007 oli henkilöstölle erittäin työntäyteinen.

Henkilöstön arvo¹ vuonna 2007 oli yhteensä 90 966 218 euroa.

---

¹ Henkilöstön arvo tietyssä vuonna lasketaan kunkin vuoden vuositason tiedoista seuraavasti: lasketaan henkilöstön keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä (vuotta, mukana kaikki eläkelajit), vähennetään luvusta henkilöstön keski-ikä, kerrotaan saatu luku henkilötyövuosien lukumäärällä, kerrotaan saatu luku tehdyn työajan keskimääräisellä vuosipalkalla (euroa /htv, tehdyn työajan palkat saadaan vähentämällä kokonaispalkkasummasta välilliset palkat), saatuun lukuun lisätään vuositason investoinnit työtyytyväisyyteen, työkuuntoon, henkilöstökoulutukseen ja muuhun osaamisen kehittämiseen sekä terveydenhoitoon.

1.6. Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Vuoden 2007 talousarviossa Suomen Akatemialle osoitettiin määrärahoja 233,7 miljoonaa euroa. Tutkimusrahoituksen siirtomenot maksettiin talousarviotileiltä 29.60.50.1 ja 29.60.53.01, joilla olevat määrärahat vahvistettiin pääosin tilinkäyttöoikeuksina käytettäväksi muissa valtion tilivirastoissa. Vahvistetut siirtomenot olivat yhteensä 152,2 miljoonaa euroa.

Talousarviotili	Käyttötarkoitus	Talousarvio 2006	Talousarvio 2007	Muutos ed. vuoteen	Muutos %
29.60.21	SA:n toimintamenot (smr 3 v)	31 827	32 325		
29.60.50.1	Tutkimusmäärärahat (smr. 3 v.)	120 132	129 705		
29.60.50.2	Kansainvälisten tieteellisten konferenssien ja kansallisten tieteellisten seminaarien kuluihin (smr 3 v.)	-	800		
29.60.53.01	Tutkimusmäärärahat/Veikkausvoittovarot (amr.)	59 200	58 500		
29.60.66	Rahoitusosuudet kv. järjestöille (amr.)	12 320	12 320		
Yhteensä		223 479	233 670		

Taulukko 1.16 Suomen Akatemian talousarvio 2007 (1 000 €).

Siirtomäärärahat

Aikaisemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli Akatemian talousarviotileillä käytettävissä yhteensä 117,3 miljoonaa euroa (35,6 miljoonaa euroa vuonna 2006). Siirtyneistä määrärahoista oli 1.1.2007 Akatemian käytössä 58,4 miljoonaa euroa ja tutkimusrahoitusta saaneissa tilivirastoissa 58,9 miljoonaa euroa. Tutkimusmäärärahamomenteilla rahoituspäätösten suunniteltujen ja käytettyjen vuosierien poikkeamat aiheuttavat määrärahojen siirtymän. Vain vähäinen osuus määrästä muodostui hankkeilta käyttämättä jääneistä varoista.

Talousarviotili	Käyttötarkoitus	Muut tilivirastot	Suomen Akademia	Yhteensä käytettävissä
4.06.29.88.21	SA:n toimintamenot (smr. 2 v.)	-	10 658	10 658
4.05.29.88.50	SA:n tutkimusmäärärahat (smr. 3 v.)	5 433	3 810	9 243
4.06.29.88.50	SA:n tutkimusmäärärahat (smr. 3 v.)	53 509	43 981	97 490
Yhteensä		58 942	58 449	117 391

Taulukko 1.17 Suomen Akatemian siirtomäärärahat 1.1.2007 (1 000 €).

Toiminnan tulot

Vuonna 2007 Akatemian toimintamomentille kertyi tuloina yhteensä 921 703 euroa (1 127 882 euroa vuonna 2006), joista EU:n rahoittamia hankkeita varten saatuja tuloja oli 759 673 euroa ja muita yhteistoiminnan tuloja 84 387 euroa (Pohjoismaainen huippuyksikköohjelma ja Kantasolututkimusohjelma). Kehitysmaatutkimuksen hankkeiden hallinnointia varten saadut tulot olivat 48 440 euroa. Muut tulot olivat 13 692 euroa (EU:lta saatuja matkakorvauksia). Vuokratuloja oli 15 434 euroa.

Tutkimustoimintaan valtion ulkopuolelta saatava tulo-rahoitus on tuloutettu bruttoperiaatteella opetusministeriön tulomomentille 12.29.99. Vuonna 2007 tuloutettiin ulkopuolista rahoitusta pohjoismaisesta huippuyksikköohjelmasta 785 692 euroa ja kantasolututkimusohjelmaan suunnatusta hausta 216 129 euroa. Vastaava ulkopuolisen rahoituksen käyttö on budjetoitu menomomentille 29.60.50 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat.

Muu rahoitus valtion virastoilta

Akatemia käytti vuonna 2007 toisilta valtion virastoilta saatua rahoitusta 1,1 miljoonaa euroa, joka oli 543 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2006. Käytöstä kohdistui hallintoviraston toimintaan 27 000 euroa (96 000 euroa vuonna 2006) ja Akatemian kautta ohjattiin rahoitusta tutkimushankkeille 1,1 miljoonaa euroa.

Talousarvio-tili	Rahan lähde	Käyttötarkoitus	2007 Käytetty	2006 Käytetty
2950221	Opetusministeriö	Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	-	23
4052910221	Opetusministeriö	Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	3	6
406288021	Valtiovarainministeriö	Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen	12	-
4062910221	Opetusministeriö	Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	4	-
630208	Ulkoasiainministeriö	Kehitysmatutkimuksen ohjelma 2004	528	779
630209	Ulkoasiainministeriö	Kehitysmatutkimuksen ohjelma 2005	623	847
630210	Ulkoasiainministeriö	Kehitysmatutkimuksen ohjelma 2007	3	-
630213	Ympäristöministeriö	Itämeri-konferenssi	-	20
630247	Opetusministeriö	Palvelukeskushanke	1	-
630271	Helsingin yliopisto	Korkeakouluharjoittelijat	3	10
630281	Tampereen yliopisto	Korkeakouluharjoittelijat	-	2
630321	TeKes	Elintarviketieteen arviointi	-	10
630341	Turun yliopisto	Korkeakouluharjoittelijat	-	1
630371	Maa- ja metsätalousministeriö	Elintarviketieteen arviointi	-	10
630382	Lapin yliopisto	Korkeakouluharjoittelijat	-	2
630391	Riista- ja kalatalouden laitos	Itämeri-konferenssi	-	5
630401	Ilmatieteen laitos	Itämeri-konferenssi	-	5
630411	Merentutkimuslaitos	Itämeri-konferenssi	-	2
630421	Vaasan yliopisto	Korkeakouluharjoittelijat	2	-
Yhteensä			1 179	1 722

Taulukko 1.18 Suomen Akatemian muu rahoitus vuonna 2007 (1 000 €).

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelma

Akatemian nettobudjetoidulla toimintamenomomentilla 29.60.21 talousarvio oli 32 325 000 euroa. Kertyneet menot olivat 21 776 882 euroa ja tulot 921 703 euroa. Vuodelle 2008 siirrettiin määrärahoja 11 469 821 euroa. Vuodelta 2006 siirtyneitä määrärahoja käytettiin 10 657 521 euroa. Menoihin käytettiin yhteensä 32 434 403 euroa.

Momentilla 29.60.50.1 Tutkimusmäärärahat alkuperäinen talousarvio oli 129 211 000 euroa. Momentille myönnettiin neljännessä lisätalousarviossa 494 000 euroa, yhteensä 129 705 000 euroa. Valtion tilivirastoille vahvistettiin momentilta tilinkäyttöoikeutta 94 360 000 euroa. Akatemian käytettäväksi määrärahaa jäi 35 345 000 euroa, josta käytettiin 10 800 285 euroa.

Vuodelle 2008 siirrettiin määrärahoja 24 544 714 euroa. Edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja käytettiin 4 766 968 euroa. Määrärahan kokonaiskäyttö oli 15 567 253 euroa ja vuodelle 2008 siirrettiin kuluvan vuoden ja edellisten vuosien määrärahaa yhteensä 66 570 954 euroa. Momentin 29.60.50.2 Kansainvälisten tieteellisten konferenssien ja kansallisten tieteellisten seminaarien kuuluihin talousarviossa varattu 800 000 euroa siirrettiin käyttämättömänä vuodelle 2008.

Momentin 29.60.53.01 Suomen Akatemian käytettäväksi tutkimushankkeiden rahoittamiseen ja tieteellisen tutkimuksen edistämiseen talousarvio oli 58 500 000 euroa. Momentilta vahvistettiin valtion tilivirastoille käyttöoikeutta 57 838 430 euroa. Akatemia käytti määrärahaa 661 339 euroa.

Arviomäärärahojen ylitystarpeita ei ollut.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelma on laadittu liikekirjanpidon periaatteiden mukaisesti.

Toiminnan tuottoja kertyi 3,12 milj. euroa (5,04 milj. euroa vuonna 2006). Tuottojen muutos johtui yhteisrahoitteisen toiminnan vähenemisestä.

Toiminnan kulut olivat 36,9 milj. euroa (35,0 milj. euroa vuonna 2006), lisäystä 1,9 milj. euroa, josta henkilöstökulujen osuus oli n. 1,6 milj. euroa.

Siirtotalouden kulut olivat 25,4 milj. euroa (23,1 milj. euroa vuonna 2006). Kulujen lisäys aiheutui kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen korotuksista.

1.6.4 Tase

Tase on laadittu liikekirjanpidon periaatteiden mukaisesti.

Suomen Akatemian taseen loppusumma 31.12.2007 oli 1,89 milj. euroa (2,54 milj. euroa 31.12.2006).

Vastaavaa

Vuonna 2007 taseessa oli aineettomia hyödykkeitä 9 482 euroa. Edellisvuoteen verrattuna vähenystä oli 46 384 euroa. Aineellisista hyödykkeistä koneiden ja laitteiden vähennys oli 60 830 ja kalusteiden vähennys 26 729. Väheneminen johtuu osaksi vuoden 2007 aikana tehdyistä luovutuksista ja suunnitelmasta poikkeavista poistoista.

Käyttöomaisuusarvopaperit koostuvat Akatemian saamasta testamenttilahjoituksesta, jonka suuruus taseessa 31.12.2007 oli 0,25 milj. euroa (0,30 milj. euroa 31.12.2006). Muutos johtui arvopapereiden yleisestä arvon alenemisesta.

Lyhytaikaisia saamisia taseessa oli 1,49 milj. euroa (1,96 milj. euroa 31.12.2006), joista suurin osa oli myynti- ja siirtosaamisia.

Vastattavaa

Rahastojen pääomat koostuvat Uusiutuva tiede-rahastosta.

Vieraan pääoman määrä oli tilinpäätöshetkellä 10,72 milj. euroa (10,15 milj. euroa 31.12.2006), joka koostuu lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta. Saadut ennakot ovat pienentyneet edellisestä vuodesta 0,46 milj. euroa EU-hankkeita varten saatujen ennakkoiden tilitysten vuoksi.

Ostovelat ovat kasvaneet 0,42 milj. euroa vuodesta 2006.

Siirtovelat pienenevät 0,18 milj. euroa. Siirtovelat koostuvat lähinnä lomapalkkavelasta.

Muut lyhytaikaiset velat lisääntyivät 0,30 milj. euroa edellisestä vuodesta. Muutos johtui EU - hankkeisiin liittyvistä eristä.

Kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuudet

Momentilta 29.88.66 maksetaan Suomen kansainvälisiä maksuosuuksia, jotka perustuvat erillisiin sopimuksiin. Momentin määrärahaa käytettiin 12,3 miljoonaa euroa. Kansainvälisten järjestöjen jäsenosuuksissa vuonna 2007 on vähäistä kasvua.

Järjestö	Vuosi 2006	Vuosi 2007	Muutos-%	Muutos Eur
CERN	8 303 622	8 935 783	7,6 %	632 161
EMBL	895 629	986 489	10,1 %	90 860
EMBC	164 320	176 679	7,5 %	12 359
EUI	276 920	284 688	2,8 %	7 768
ESO	1 683 800	1 898 800	12,8 %	215 000
Yhteensä	11 324 291	12 282 439	8,5 %	958 148

Taulukko 1.19 Kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuudet

Tutkimusvirkojen henkilöstömenot

Tutkimusvirkojen henkilöstömenot ovat kasvaneet vuoteen 2006 verrattuna 7,4 prosenttia. Akatemia ei perustanut vuonna 2007 uusia tutkimusvirkoja.

Nimike	Toteutunut 2007	Toteutunut 2006	Toteutunut 2005
Akatemiaprofessorit	3 889	3 835	3 745
Akatemiatutkijat	14 666	13 423	13 397
Tutkimusvirkojen terveydenhoitomaksut	36	47	48
YHTEENSÄ	18 591	17 305	17 190

Taulukko 1.20 Tutkimusvirkojen henkilöstömenot

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Suomen Akatemian johto on huolehtinut siitä että virastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaista sisäistä valvontaa. Sisäisen valvonnan tavoitteena on talousarvioasetuksen 69 §:n mukaisesti ollut varmistaa, että talous ja toiminta ovat lainmukaisia, toiminta on tuloksellista, viraston hallinnassa olevat varat ja omaisuus on turvattu ja johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeisiin saadaan oikeat ja riittävät tiedot.

Akatemian sisäisen valvonnan perustan muodostavat viraston tilivelvollisuus, johtamis- ja hallintojärjestelmät, suunnittelu- ja seurantajärjestelmät sekä riskienhallinta. Sisäisen valvonnan tukena on käytetty sisäistä tarkastusta: viraston resursseista kohdennettiin noin 0.5 henkilötyövuotta omien erillistarkastusten suorittamiseen sekä ostopalveluina hankittavien asiantuntijapalveluiden (Oy Audiator Ab, noin 140 tarkastuspäivää) käytön ohjaamiseen. Vuonna 2007 asiantuntijapalveluita käytettiin lähinnä vuonna 2006 aloitetun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kartoituksen syventämiseen (riskikartoitus ja johtamis- ja hallintojärjestelmän kuvaaminen), varainkäytön tarkastamiseen, tietojärjestelmien tarkastamiseen (ml. tietoturva, henkilöstöturvallisuus ja järjestelmien kehittäminen ja ylläpito) sekä tieteen ja teknologian 6. puiteohjelman hankkeiden tarkastukseen.

Myös vuonna 2007 virastossa käynnistetty Suomen Akatemian strategian uudelleenmäärittelytyö tuki johdon sisäistä valvontaa, erityisesti riskienhallintaa. Strategiatyön tuloksena virastossa määriteltiin johdon strateginen hankesalkku jonka teemoja ovat vaikuttavuuden osoittaminen, kansainvälistymisen tehostaminen, tutkimusinfrastruktuuripoliittinen linja, strategiset kumppanuudet, rahoitusinstrumentti uudistus, ml. yliopistojen aseman muutoksen vaikutukset Suomen Akatemiassa ja kokonaiskustannusmallin käyttöönotto, johtamisjärjestelmä- ja organisaatorakenne, henkilöstöstrategia, toimintalinjojen ja toimintamallien luominen, ml. tutkimusohjelmastrategia, tutkijakoulut ja tieteiden väliset hankkeet sekä tietojärjestelmien kehittäminen, ml. sähköinen asiointi. Strategiasalkun hankkeiden on arvioitu valmistuvan vuoden 2010 loppuun mennessä.

Akatemian johto on arvioinut sisäisen valvonnan tilaa säännönmukaisesti viraston omien järjestelmien ja resurssien avulla, ostopalveluina hankittujen asiantuntijapalvelujen tuella sekä valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraporttien kautta. Vuotta 2007 koskevan arvioinnin perusteella Suomen Akatemian sisäinen valvonta täyttää valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet ja sitä voidaan pitää olennaiselta osin riittävänä, ottaen kuitenkin huomioon systemaattisessa riskien tunnistamisessa ja arvioinnissa sekä raportointimenettelyissä olevat kehittämistarpeet.

Vuonna 2008 sisäisen valvonnan keskeinen kehittämistoimenpide on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan COSO ERM – viitekehykseen perustuvan arviointikehikon käyttöönotto virastossa. Sisäisen valvonnan toimintaohje tullaan myös päivittämään, mukaan lukien palvelukeskukseen siirtymisen vaikutukset sisäiseen valvontaan.

1.8. Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen vaikuttavuus

Suomen Akatemia rahoittaa korkeatasoista tieteellistä tutkimusta. Tällöin myös tutkimusrahoituksen vaikuttavuuden arvioinnin keskiössä on nimenomaan tieteellisen tutkimuksen vaikuttavuuden arviointi. Suomen innovaatiojärjestelmän kokonaisuuden kannalta on tärkeää, että Akatemian tavoiteasettelussa, sen tutkimusrahoituksen kehittämisessä ja tutkimusrahoituksen vaikuttavuuden arvioinnissa otetaan huomioon koko innovaatiojärjestelmän tavoitteet ja tarpeet, kuitenkin ottaen huomioon Akatemian erityinen rooli tieteellisen tutkimuksen rahoittajana.

Akatemian vaikuttavuus riippuu vain osaksi sen omista toimista ja toimintapolitiikasta. Yliopistojen infrastruktuurin puutteet ja ongelmat laimentavat Akatemian tutkimusrahoituksen vaikuttavuutta. Yliopiston ja Akatemian keskinäiset rahoitusmekanismit eivät tällä hetkellä synkronoidu riittävästi.

Vuonna 2007 Akatemia käynnisti laajan hankkeen, joka arvioi Suomen tieteen tilaa, tasoa ja vaikuttavuutta tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän, Akatemian organisaation sekä Akatemian rahoitusinstrumenttien näkökulmasta (luku 1.2). Hankkeen tulokset ilmestyvät suomen- ja englanninkielisinä kirjoina vuonna 2009. Akatemia jatkaa Suomen tieteen tason kansainvälistä vertailua bibliometrisin menetelmin, myös yhteispohjoismaisen NORIA-NET- verkoston puitteissa. Suomen tieteen kansainvälistymistä arvioidaan, ja ennakoidaan sen tulevaisuudenmuotoja. Tämä alkaa yhteistyössä yliopistojen kansainvälistymisstrategian laadinnan kanssa.

Toimintakertomusvuonna Akatemia käynnisti yhteistyössä Tekesin kanssa arviointihankkeen, jonka tavoitteena on muodostaa vaikuttavuuskehikko tieteen, teknologian ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuudesta sekä määrittellä vaikuttavuutta kuvaavia tärkeimpiä indikaattoreita. Tämän pohjalta laaditaan käsitteistö ja indikaattorit kuvaamaan tiedon ja osaamisen vaikuttavuutta.

Myös Akatemian uudistettu tutkimusraportti tarjoaa tulevana vuosina uuden työkalun tutkimusrahoituksen vaikuttavuuden systemaattiseen arviointiin. Tutkimusraportissa ilmoitetaan määrämuotoisesti mm. tutkimushankkeessa suoritettut vierailut ja tutkinnot sekä tuotostiedot (julkaisut, keksinnöt, patentit ja tiedotustoiminta). Lisäksi vastaajia pyydetään vapaamuotoisesti esittelemään keskeisimmät tulokset sekä arvioimaan hankkeen merkitystä laajasti. Näiden raporttien ensimmäiset analyysit tehtiin vuonna 2007.

Vuonna 2007 Akatemia julkisti kaksi tieteenala-arviointia: tietotekniikan tutkimuksen arviointi ja hammaslääketieteen tutkimuksen arviointi. Lisäksi julkistettiin loppuarviointiraportit kolmesta päättyneestä tutkimusohjelmasta: Proaktiivinen tietotekniikka –tutkimusohjelma (PROACT 2002 – 2005), Itämeri-tutkimusohjelma BIREME (2003 – 2005) ja Mikrobit ja ihminen –tutkimusohjelma (2003 – 2005).

1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Tehdyissä tarkastuksissa ei vuoden 2007 aikana ole havaittu väärinkäytöksiä.

2. TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Suomen Akatemia

Tiliviraston talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2006	Talousarvio 2007	Tilinpäätös 2007	Vertailu Tilinpäätös-Talousarvio	Toteutuma %						
11. Verot ja veronluonteiset tulot	1 216,62	689,74	689,74	0,00	100						
11.04.01. Arvonlisävero	1 216,62	689,74	689,74	0,00	100						
12. Sekalaiset tulot	2 394 183,90	1 073 829,14	1 073 829,14	0,00	100						
12.29.99. Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot	2 267 761,44	1 056 838,05	1 056 838,05	0,00	100						
12.39.04 Menorästien ja siirtomäärärahojen peruutukset	49 131,64	0,00	0,00								
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	77 290,82	16 991,09	16 991,09	0,00	100						
Tuloarviotilit yhteensä	2 395 400,52	1 074 518,88	1 074 518,88	0,00	100						
Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2006	Talousarvio 2007	Talousarvion käyttö vuonna 2007	2007 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2007	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2007	Käyttö vuonna 2007 (pl.peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	-	1 321,10	1 321,10				12 000,00	12 000,00	12 000,00	-	
28.01.29 Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	-	1 321,10	1 321,10								
28.80.21 Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen (siirtomääräraha 2 v)							12 000,00	12 000,00	12 000,00	-	
29. Opetusministeriön hallinnonala	98 858 944,85	82 385 248,62	45 512 922,81	36 834 535,29	82 347 458,10	37 790,52	57 461 093,35	125 951 093,35	47 087 943,77	78 863 149,58	
29.01.29 Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	909 353,67	913 678,62	913 678,62		913 678,62	0,00					
29.50.22 Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	29 500,00	20 000,00	0,00	20 000,00	20 000,00	-					
29.50.22.1 Turkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	29 500,00	20 000,00	0,00	20 000,00	20 000,00	-	10 363,79	30 363,79	7 989,53	22 374,26	
29.60.21 Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	31 827 000,00	32 325 000,00	20 855 178,95	11 469 821,05	32 325 000,00	-	10 657 521,23	42 982 521,23	31 512 700,18	11 469 821,05	
29.60.50 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)	53 769 475,32	36 145 000,00	10 800 285,76	25 344 714,24	36 145 000,00	-	46 793 208,33	82 138 208,33	15 567 254,06	66 570 954,27	
29.60.50.1 Tutkimusmäärärahat	53 769 475,32	35 345 000,00	10 800 285,76	24 544 714,24	35 345 000,00						
29.60.50.2 Kansainvälisten tieteellisten konferenssien ja kansallisten tieteellisten seminaarien kuluihin	-	800 000,00	0,00	800 000,00	800 000,00	-	0,00	800 000,00	0,00	800 000,00	
29.88.53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen (arviomääräraha)											
29.88.53.01 Suomen Akatemian käytettävissä tutkimushankkeiden rahoittamiseen ja tieteellisen tutkimuksen edistämiseen	999 324,52	661 570,00	661 339,68		661 339,68	230,32					
29.88.66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	11 324 291,34	12 320 000,00	12 282 439,80		12 282 439,80	37 560,20					
Määrärahatilit yhteensä	98 858 944,85	82 385 248,62	45 512 922,81	36 834 535,29	82 347 458,10	-	57 473 093,35	125 951 093,35	47 087 943,77	78 863 149,58	

Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella													
Valtuudet ja niiden käyttö													
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2008 TA:ssa	Talousarvio- menot 2007	Määräraha-tarve 2008	Määräraha-tarve 2009	Määräraha-tarve 2010	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Momentti298800													
Aikaisempien vuosien valtuudet													
Vuonna 2007 käytettävissä olleet valtuudet													
0265806	148 051 299			148 051 299	38 701		385 529	28 580				414 109	
0365807	152 578 583			152 578 583	11 417		11 017 125	372 960				11 390 085	
0465808	172 532 487			172 532 487	57 513		32 767 255	6 987 360	361 910			40 116 525	
0565809	175 527 360			175 527 360	62 640		44 415 727	33 779 840	8 922 120	269 940		87 387 627	
0665810	205 589 474			205 589 474	526		54 196 327	59 098 830	48 413 430	18 385 340	1 526 070	181 619 997	
Momentti296000													
Aikaisempien vuosien valtuudet													
Vuonna 2007 käytettävissä olleet valtuudet													
0765811		225 290 000		225 260 237	29 763		14 049 216	68 213 150	63 246 450	55 088 950	20 700 410	221 298 176	
...													
Momentti													
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta													
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
- talonrakennushankevaluudet ⁵⁾													
Vuonna n käytettävissä olleet valtuudet, josta													
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
- talonrakennushankevaluudet ⁵⁾													
Yhteensä	854 279 203	225 290 000		1 079 539 440	200 560		156 831 179	168 480 720	120 943 910	73 744 230	22 226 480	542 226 519	
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta													
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
- talonrakennushankevaluudet ⁵⁾													
Vuonna n käytettävissä olleet valtuudet, josta													
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
- talonrakennushankevaluudet ⁵⁾													
¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.													
²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00.".													
³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.													
⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä.													
Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.													
⁵⁾ Talousarviolain 10 §:n 2 momentissa säädetyn laajuus- tai kustannusarvion perusteella myönnetty valtuudet. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää talonrakennushankevaluuksia.													

3. TUOTTO- JA KULULASKELMA

Suomen Akatemia

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.-31.12.2007		1.1.-31.12.2006	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	48 445,71		32 273,53	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	15 435,02		15 677,92	
Muut toiminnan tuotot	<u>3 059 559,08</u>	3 123 439,81	<u>4 995 257,93</u>	5 043 209,38
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	243 805,43		276 696,21	
Henkilöstökulut	27 258 337,44		25 669 697,21	
Vuokrat	1 892 105,04		1 804 818,27	
Palvelujen ostot	2 920 589,47		2 746 032,49	
Muut kulut	1 434 691,86		1 460 487,44	
Poistot	157 137,70		252 097,33	
Sisäiset kulut	<u>3 032 635,82</u>	-36 939 302,76	<u>2 843 216,46</u>	-35 053 045,41
Jäämä I		-33 815 862,95		-30 009 836,03
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoituskulut		-668,32		-218,32
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Muut satunnaiset tuotot				44 281,96
Muut satunnaiset kulut		-49 546,81		
Jäämä II		-33 866 078,08		-29 965 772,39
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Kulut:				
Käyttötalouden kulut kunnille	89 680,98		50 313,40	
Käyttötalouden kulut kuntayhtymille	1 339 871,82		1 189 652,58	
Käyttötalouden kulut elinkeinoelämälle	374 807,03		288 325,00	
Käyttötalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	2 714 345,48		2 571 435,24	
Käyttötalouden kulut kotitalouksille	2 924 958,40		2 972 055,05	
Muut käyttötalouden kulut ulkomaille	18 029 638,14		16 155 822,10	
Kulujen palautukset	<u>-86 518,02</u>	-25 386 783,83	<u>-87 514,22</u>	-23 140 089,15
Jäämä III		-59 252 861,91		-53 105 861,54
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista				
Perityt arvonlisäverot	5 297,59		14 191,15	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-1 057 591,74</u>	-1 052 294,15	<u>-1 013 891,19</u>	-999 700,04
Tilikauden kulujäämä		<u>-60 305 156,06</u>		<u>-54 105 561,58</u>

4. TASE

Suomen Akatemia

TASE

VASTAAVAA	31.12.2007		31.12.2006	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMET HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	9 482,16		45 263,67	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>0,00</u>	9 482,16	<u>10 602,37</u>	55 866,04
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	88 687,47		149 517,32	
Kalusteet	8 448,00		35 177,27	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>19 509,80</u>	116 645,27	<u>19 509,80</u>	204 204,39
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit		<u>251 216,72</u>		<u>300 763,53</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄ- AIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		377 344,15		560 833,96
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 222 527,76		1 741 401,19	
Siirtosaamiset	210 021,32		172 180,63	
Muut lyhytaikaiset saamiset	58 157,32		41 713,71	
Ennakkomaksut	<u>3 200,00</u>	1 493 906,40	<u>138,71</u>	1 955 434,24
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Muut rahat ja pankkisaamiset		<u>20 393,99</u>		<u>20 056,19</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 514 300,39		1 975 490,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 891 644,54</u>		<u>2 536 324,39</u>

Suomen Akatemia

TASE

	31.12.2007		31.12.2006	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-2 162 960,32		-2 162 960,32	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-5 466 321,49		-7 229 111,96	
Pääoman siirrot	59 080 247,67		55 868 352,05	
Tilikauden kulujäämä	<u>-60 305 156,06</u>	-8 854 190,20	<u>-54 105 561,58</u>	-7 629 281,81
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat		20 393,99		20 056,19
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	518 826,06		564 653,78	
Ostovelat	4 209 767,38		3 793 339,69	
Tilivirastojen väliset tilitykset	670 117,48		621 259,85	
Edelleen tilitettävät erät	439 753,23		405 864,96	
Siirtovelat	4 226 826,67		4 406 117,32	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>660 149,93</u>	<u>10 725 440,75</u>	<u>354 314,41</u>	<u>10 145 550,01</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>10 725 440,75</u>		<u>10 145 550,01</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>1 891 644,54</u>		<u>2 536 324,39</u>

5. LIITETIEDOT

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ei ole tapahtunut muutosta, joka vaikuttaisi tilikauden talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen ja niiden vertailtavuuteen edelliseen tilinpäätökseen.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2006	Talousarvio 2007	Talousarvion käyttö vuonna 2007	2007 määrä- rahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2007	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2007	Käyttö vuonna 2007	Siirretty seuraavalle vuodelle	
29.88.21	Bruttomenot	32 792 000,00	33 445 000	21 776 882,17	33 445 000						
Suomen Akatemian toimintamenot	Bruttotulot	965 000,00	1 120 000	921 703,22	1 120 000						
	Nettomenot	31 827 000,00	32 325 000	20 855 178,95	11 469 821,05	32 325 000	-	10 657 521,23	42 982 521,23	31 512 700,18	11 469 821,05

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Arviomäärärahojen ylityksiä ei ole.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Peruutettuja siirrettyjä määrärahoja ei ole.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	Vuosi 2007	Vuosi 2006
Henkilöstökulut	22 627 426,82	21 418 275,06
Palkat ja palkkiot	22 431 550,78	21 266 304,01
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	195 876,04	151 971,05
Henkilösivukulut	4 630 910,62	4 251 422,15
Eläkekulut	3 662 041,06	3 343 945,08
Muut henkilösivukulut	968 869,56	907 477,07
Yhteensä	27 258 337,44	25 669 697,21
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet		
Johto	1 340,00	720,00
Muu henkilöstö	1 680,00	1 980,00

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Kansallisuusomaisuutta tilivirastolla ei ole.

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo €tai %
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	20	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5	20	0 %
125 - 126 Koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
127 Kalusteet	tasapoisto	5	20	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
1281 Taide-esineet	-	-	-	-
1289 Muut aineelliset hyödykkeet	tasapoisto	5	20	0 %
130 Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-

Vähäiset omaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Käyttöomaisuus	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet 1120-1129	Muut pitkävaikut. menot 1140-1149	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	412 496	1 551 203	1 963 699
Lisäykset	0	0	0
Vähennykset	0	0	0
Hankintameno 31.12.2007	412 496	1 551 203	1 963 699
Kertyneet poistot 1.1.2007	367 230	1 540 600	1 907 830
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot*	20 565	10 602	31 168
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	15 216	0	15 216
Tilikauden arvonalennukset	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.2007	403 012	1 551 202	1 954 214
Arvonkorotukset	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	9 484	1	9 485

Käyttöomaisuus	Aineelliset hyödykkeet				Osakkeet ja osuudet 1300-1303	Käyttöomaisuus yhteensä
	Koneet ja laitteet 1255-1269	Kalusteet 1270-1279	Muut aineelliset hyödykkeet 1280- 1289	Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.2007	1 788 100	623 761	41 173	2 453 034	300 764	4 717 497
Lisäykset	23 195	0	0	23 195		23 195
Vähennykset	0	0	0	0		0
Hankintameno 31.12.2007	1 811 295	623 761	41 173	2 476 229	300 764	4 740 692
Kertyneet poistot 1.1.2007	1 638 584	588 583	21 663	2 248 830	0	4 156 660
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot*	54 829	10 071	0	64 900	0	96 067
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	29 196	16 658	0	45 854	0	61 070
Tilikauden arvonalennukset	0	0	0	0	49 547	49 547
Kertyneet poistot 31.12.2007	1 722 609	615 312	21 663	2 359 584	49 547	4 363 345
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	88 686	8 449	19 510	116 645	251 217	377 347

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	Vuosi 2007	Vuosi 2006	Muutos
	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00

Rahoituskulut	Vuosi 2007	Vuosi 2006	Muutos
Korot euromääräisistä veloista	168,32	113,32	55,00
Muut rahoituskulut	500,00	105,00	395,00
Rahoituskulut yhteensä	668,32	218,32	450,00

Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Talousarvionaloudesta annettuja lainoja ei ole.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	31.12.2007					31.12.2006		
	Kappale- määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuk- sien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
ABB Ltd	1716	33 623,89	7 895,02				23 299,74	7 895,02
Atlas Copco A	1542	31 521,05	15 513,92				39 230,57	15 513,92
Ericsson B	29600	47 590,74	53 121,60				90 531,39	53 121,60
Industrivärden A	800	19 191,87	11 224,71				24 069,73	11 224,71
Scania A	38	2 704,65	1 383,56				2 061,75	1 383,56
Skandinaviska Enskilda Banken	120	2 103,48	1 390,04				2 887,04	1 390,04
Svenska Kullagerfabriken A	2800	32 473,65	23 000,17				39 102,25	23 000,17
Svenska Cellulosa A	554	20 815,71	17 384,05				22 367,37	17 384,05
Svenska Cellulosa B	92	3 347,14	2 896,89				3 638,11	2 896,89
Swedish Match	825	13 500,24	6 371,00				11 680,90	6 371,00
Volvo A	300	17 158,29	7 488,58				16 127,60	7 488,58
Volvo B	325	18 674,20	8 501,47				16 950,30	8 501,47
SEB Aktiespafond		4 934,98	3 270,96				5 161,82	3 270,96
SEB Globalfond		3 576,83	2 620,56				3 654,96	2 620,56
Osakkeet ja osuudet yhteensä		251 216,72	162 062,53				300 763,53	162 062,53

Osakkeet on kirjattu kirjanpitoon markkina-arvoon.

Saadut osingot on kirjattu lkp-tilille 2619 (Muut siirtovelat) koska ne tullaan käyttämään tulevina vuosina testamenttilahjoituksen ehtojen mukaisesti.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Rahoituseriä ja velkoja ei ole.

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuit sekä muut vastuut

Valtiontakauksia ja -takuita sekä muita vastuuta ei ole.

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2007	Varat 31.12.2006	Käyttötarkoitus
Uusiutuva tiede-rahasto	20 393,99	20 056,19	Eryteisesti nuorten innostaminen tieteelliseen tutkimustyöhön sekä uusien avauksien tuominen suomalaiseen tiedeyhteisöön.
Yhteensä	20 393,99	20 056,19	

Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Taseeseen sisältymättömiä rahastoituja varoja ei ole.

Liite 15: Velan muutokset

Velan muutoksia ei ole.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Taseessa ei ole valtionvelan maturiteettijakaumaa eikä duraatiota.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Käyttöomaisuuskirjanpidossa on tehty kertaluonteinen lisäpoistoajo. Lisäpoistot koskivat käyttöomaisuushyödykkeitä, joiden kirjanpitoarvo oli alle 2000,00 euroa. Hyödykkeiden jäännösarvoksi jäi 0,00 euroa.

6. ALLEKIRJOITUKSET

Suomen Akatemian hallitus on hyväksynyt Suomen Akatemian tilinpäätöksen vuodelta 2007 Helsingissä 11. maaliskuuta 2008.

Suomen Akatemian hallitus 2007 – 2009

Markku Mattila

Eila Helander

Tiina Mattila-Sandholm

Pirkko Nuolijärvi

Erkki Oja

Paavo Pelkonen

Kalervo Väänänen

LIITE Opetusministeriön ja Suomen Akatemian välisen tulossopimuksen liite päivitettyinä siten, että se sisältää toteutum tiedot vuosilta 2005–2007 ja tavoitteet vuodelle 2008

Tulosindikaattorit	Toteutuma 2005	Toteutuma 2006	Toteutuma 2007	Tavoitteet 2008
<p>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus:</p> <p><i>Akatemian toiminta parantaa suomalaisen tutkimuksen laatua, kansainvälistä tunnettuutta sekä vahvistaa tutkimuksen yhteiskunnallista arvostusta. Akatemia edistää tutkimuksen uusiutumiskykyä, luo edellytyksiä tutkimuksen monimuotoisuudelle sekä edistää tutkimustulosten laajamittaista hyödyntämistä hyvinvoinnin, kulttuurin, talouden ja ympäristön parhaaksi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - käsiteltyjen hakemusten lukumäärä - akatemiaprofessorit - akatemiatutkijat - tutkijatohtori paikat 	5 964	5 567	4 820	5 500
<p>Toiminnalliset tulokset:</p> <p>TULOSALUE 1: TUTKIMUSEDELLYTYSTEN JA -YMPÄRISTÖJEN YLEINEN KEHITTÄMINEN</p> <p><i>Tutkimuksen korkeatasoisuus</i></p> <p>1.1 Suomalaisen tutkijoiden kansainvälisten julkaisujen lukumäärän kehitys</p> <p>1.2 Asiantuntijapaneelien lausuntojen arvosanajakaumat: 5. ja 4. pisteiden osuus (rahoitetut/ei rahoitetut)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutkimusmääräraha haku (%) - akatemi atutkijan virat (%) - tohtoritutkijat, yksittäiset (%) <p>1.3 Hakupaine (myöntöjen osuus)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkimusmäärärahat <ul style="list-style-type: none"> - lukumäärästä laskettuna (%) - rahamäärästä laskettuna (%) - Ohjelmarahoitus <ul style="list-style-type: none"> - lukumäärästä laskettuna (%) - rahamäärästä laskettuna (%) <p><i>Tutkimuksen monimuotoisuus</i></p> <p>1.4 Tutkimusrahoitus (1000 €)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutkimusaloittain - suorituspaikoittain 	8 034	8 384	7 578	
<p>TULOSALUE 2: TUTKIJANURAAAN LIITTYVÄT TOIMET</p> <p><i>Ammattimaisen tutkijanuran tukeminen</i></p> <p>2.1 Hakupaine (nimitettyjen ja määrärahan saaneiden osuus hakijoista)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkimusvirat (%) - Tutkijatohtorit (yksittäiset) (%) <p><i>Naisten tutkijanuran ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen</i></p> <p>2.2 Naisten osuus sukupuolen mukaan (hakeneet ja nimitetyt)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkimusmäärärahat (%) - Tutkimusvirat (%) - Tutkijatohtorit/yksittäiset (%) 	15	10	12	
	29	24	25	
	24/23	24/26	26/26	
	32/26	38/42	37/47	
	47/49	47/52	49/49	

<i>Tutkimuksen verkottaminen ja kansainvälisyys</i>				
2.3 Tutkijoiden koulutus ja työskentely ulkomailla				
- Suomalaiset ulkomailla				
- henkilöiden lukumäärä	123	117	103	
- henkilötyökuukaudet	1 415	1 535	1 252	
TULOSALUE 3: TIEDEPOLIITTINEN ASIAANTUNTEMUS				
<i>Kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu asiantuntijaorganisaatio</i>				
3.1 Mediabarometri ja yhteisökuvatutkimus vuorovuosina				
<i>Innovaatiojärjestelmän toimijoiden yhteistyö ja tutkimushallinnon kansainvälisyys</i>				
3.2 Kansallinen rahoitusyhteistyö tutkimusohjelmissa				
- ohjelmat yht. / Tekes osallistuu	14/8	18/8	15/5	
- Min. ja muut julkiset rahoittajat	12	11	10	
3.3 Sopimusperusteinen kansainvälinen ohjelmatoiminta				
- uudet sopimukset	5	2	2	
- uudistetut sopimukset	5	1	4	
3.4 Kansainvälinen arviointiyhteistyö				
3.5 Kansainväliset sopimukset	57	57	58	58
TULOSALUE 4: TIETEEN JA YHTEISKUNNAN VUOROVAIKUTUS				
<i>Tutkimuksessa syntyneiden sosiaalisten ja teknologisten innovaatioiden hyödyntämisen edistäminen</i>				
4.1 Tutkimusrahoituksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus				
<i>Tieteen tunnettuus ja julkisuuskuva</i>				
4.2 Lehdistöseurannan analyysi: Saksitut / kirjoitusten sävyn laadullinen analyysi				
4.3 Tiedetapahtumat: Tiedekilpailu Viksu				
- osallistujat (lkm)	170	205	176	200
- koulut (lkm)	52	46	36	
4.4 Tiedebarometri 2004				
MUUT TAVOITTEET				
<i>Henkilöstön hyvä työkyky ja -viihtyvyys</i>				
5.1 Henkilöstötilinpäätös				
<i>Henkilöstö</i>				
- henkilöstön lukumäärä	168	166	155	
- tehdyt henkilötyövuodet	166	165	158	158
- vakinaiset / määräaikaiset (%)	71/29	75/25	75/25	
- kokoaikaiset /osa-aikaiset (%)	93/7	90/10	88/12	
- miehet / naiset (%)	26/74	29/71	26/74	
- henkilöstön keski-ikä	44,6	44,8	45,2	
- henkilöstön koulutustasoindeksi	5,9	6,0	6,1	
- kokonaistyövoimakustannukset (1000 €)	7 592	7 619	8 001	
- kokonaistyövoimakustannukset (1000 €) /htv	46	46	50	
- välilliset työvoimakustannukset (1000 €)	3 391	3 097	3 429	
- tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta (%)	80,5	80,7	75,6	
- tehdyn työajan palkat (% palkkasummasta)	71,8	74,6	73,4	
<i>Työhyvinvointi</i>				
- työilmapiiri- ja hyvinvointibarometri				

- sairauspäivät / htv	6,7	9,3	8,1	
- työterveyshuolto (€htv)	685	511	619	
- Tyhy-toiminta (€htv)	264	238	325	
<i>Osaaminen, aineeton pääoma</i>				
- koulutuskustannukset (€htv)	2 439	2 248	3 237	
- koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	6,3	5,5	7,5	
- henkilöstön arvo (1000 €)	86 099	91 132	90 966	